

VIENYBĖ LIETUVNIKU.

Literaturos, mokslo ir politykos sanvaitinis laikrasztis.

Nr. 2.

Plymouth, Pa., d. 8 Sausio (January) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rasiant apie permainymą adresatiniui reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinčių pamatyti musų laikrasztį siuncziamė vieną numerį dykai. Prenumerata turi buti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybė Lietuvniku'

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, Pa. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pakštis & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybė Lietuvniku” executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job PRINTING in all modern languages.

Vienybė Lietuvniku'

Iszaina kožnų Sereda, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.....	\$2.00
I UŽMARE.....	\$3.00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10.00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už coli vieną sykį garsinant \$1.00
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c.
Tris sykius (už vieną dolerj) \$1.00
Pinigai kitaip nesistancia, kaip tik per MONEY ORDER, o registravotose gromatose ant szito antraszo:

J. J. Pakštys & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Didžiausia ir geriausia avalines, kurpių ir batų krautuvę visam mieste.

Zemiausios prekės!

Star Drug Store.

kampus Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemiszkus dalykus. Gera muilė, szepeczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelė daugybė visokių mažmožių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

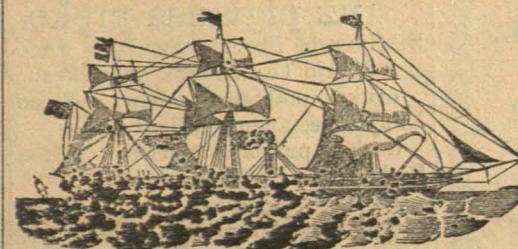
Geriause dėl Lietvių Agentura ant visos

Philadelphia.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKLETUS GELŽKELIU į visas dalis sveto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj dalyje sveto ir siuncziam pinigus greitai ir pigai.

Susisnekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliską rodą.

Musų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street,

WILKES-BARRE, PA.

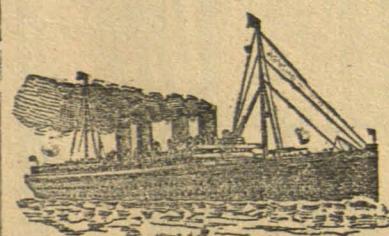
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.

Czia gansiai pigiausias laivakortes ir pigiai nusiųsti pinigus į visas sveto dalis.

Telefonas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų įrsiunčiu pinigus į vias dalis sveto. Dovierastis (pavedinus rasztu) atlikimui reikalų su Maskoliujos valdžia. Iezmainau visokius pinigus ont amerikoniškų ir t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kuri atkeliausvę užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaūkiast prie manęs, o asž jį išzlūnosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautieti, o brūte užganėdinti.

Daugiau kaip
30 metus Iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam svetul žinomas

"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir t.
ir visokiu Rheumatisku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptekorius arba pas

F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Adomo Adžgaucko,

Szviezios
Užlaiko kasdien szviezią mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau milty, cukriau, kavos, arbatos, žuvu, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir uz p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas Ad. Adžgaucka

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

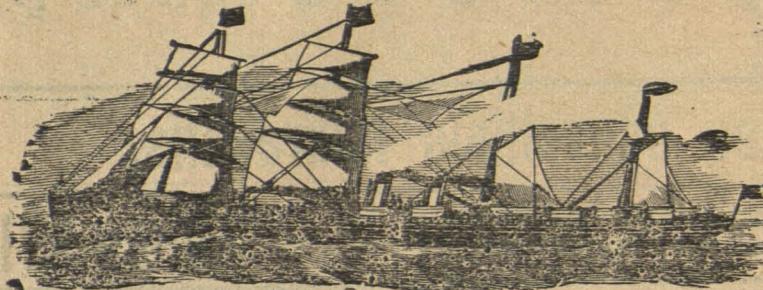
Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintėlietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyčių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tam tikro laiko gimdyves (moteris palage) ir stiekiams pagelbę ir gerę prienurę.

Max Kobre
Successor to
KOBRE & HERSCHEMANN
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Frieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunciam pini gus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susišnekęti lietuviskai ir lenkiszkai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes pirmam pinigus į depositą banko, ir mokam po $3\frac{3}{4}$ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių, ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mensesius. Padėti ir išsimt gali kožnā dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Krautuve Forniczio.

Cztonai gausite pigiausiai visokius naminius rakaundus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t.t. Kiekvienas syki pas mus pirkęs, ateiina ir kita syki Susikalbėti galima visai.

A. FAINBERG,
56 E. Main str.
PLYMOUTH, PA.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA
Kas nori gero tavčio gauti ir skanaus gerymo ragaut, tegul atsilanko pas Jona Žukaucką
Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo
Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

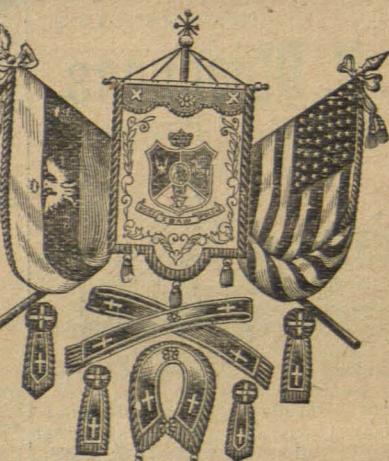
ant Kosciuszko Parodos už rupeštingą, teisingą ir artistišką išdirbimą.

KARUNU, SZARPU,
KUKARDU, ROZETU,
BERLU, MARSZAL-
KINIU LAZDU ir tt.

Turi už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu sis augszeziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdamas iszdribimais igijau geriausę praktiką ir dėl to galiu išskirę padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviskas **BRAVOLAS** Su-vienytose Valstijose Sziaurinė-Amerikos, kuriame iszdirba geriausie ALŲ PORTERI ir ELIU.

Nes yra daromas isz grynu javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet gal-

vos neskauda, nes tame nera jokių primaisytų kvarbų nė proskų.

Todėgi perkantieji ir pardavėjai (karciaminkai) visačias reikalaukite Lietuvisko alaus: — viena jog yra geriausis alus, o antra teip darydami sūszeipsite savo Vientaucius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN.A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nupirkę dangiaus mėsos mus krautuvėje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodel? Mes perkame už pinigus ir parduodame už pinigus, už tai niekur nepriskizame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAŽINTOS PREKES MUS MESOS KSAUTUVE. 6 W. Main st. Plymouth, Pa.

T. E. CLARKE,
Genl. Superintendent.

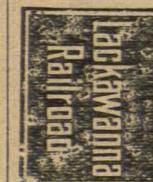
T. W. LEE,
Genl. Passenger Ag't.

B. D. CALDWELL,
Traffic Manager.

429 BROADWAY, N.Y. 289 MAIN ST., BUFFALO. 103 ADAMS ST., CHICAGO.
EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS. 20 EXCHANGE PLACE, N.Y.

For Information, Rates, etc., address
C. C. COOPER, 100 BROADWAY, NEW YORK.

The Handiest and Best Route between
the PAN-AMERICAN EXPOSITION
and NEW YORK is the

The HANDIEST AND BEST WAY TO
HANDLE A PAN IS BY THE
HANDLE.

Apszvieta ir Mockslas už pigiause preke.

Biblia arba Rasztas Szentas Seno ir Naujo Testamento, vokiskas drukas, puikiame apdare \$5.00 Naujas Testamentas, lietuviskas drukas, puikiame apdare \$1.00 Budas Doro Pasilinksminimo Laisvose Valandose \$1.00 Lietuviskas laikrasztis, nedelis, ant pusės meto \$1.00 Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet daba tės atiduoda tą viską draugia kaip yra augszciaus minėta, tikta už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko isz szito suraszo, kaip tikta keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena isz szitu trijų: 1 Vienybė Lietuvinkų, 2 Lietuvių Kožnos pirkėjas sziros mano ofertos, turi tiesą pasiskirti sau vieną isz augszciaus minėtu laikraszcio ir sykiu su steliunku tur daneszt man laikraszcio vardu.

Kas nenori arba negali atsiusti pilno sumos pinigut y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul siunzia \$1.00, bet nemazišas, o kitus \$1.00 damokė ant expresso prildamas pirkini. O jeigu kas neliesztenka iezduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susieda su drangu per puse, o abudu džiaugeis pasinaudoto isz szitos mato ofertos.

Lietuvių, naudoktės isz szitos teip gausios programos, nes szia oferta padariau tikta vien dėlei juos labo ir tikta ant trumpo laiko.

Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotol gromatol. Adresuokite sziteip:

M. Mockus, Br 54, Detroit, Mich.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prezidentas — M. Totorius,
1 Willow str., Plymouth, Pa.

Vice-prezident. — V. Kaunas,
Box 211, Newburyport, Mass.

Sekretorius — T. Astramskas,
769 S. 2-nd str. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Paukshtys,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevicius,
1150 Wyomint Ave.
Pittston, Pa.

Apiekuonai { K. Unika,
kasos: 1112 Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Užveizėtoju knygyno — V. Dauksys,
332 Catharine str. Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

— Jaunas kompozitorius Eurikas Skirmuntas, — be abejonės, lietuviszko krauso žmogus, — paraszė operą, pasinaudodamas H. Senkevyciaus („Litvos“) istoriszka apysaką „Pan Wołodyjowski“. Vyriausios ypatos toje operoje keturios: Wołodyjowski (baritonas), Kietling (tenoras), Azya (baritonas) ir Basia (mezzo soprano). Tas pats Skirmuntas įteikė Lvovo (Austrijoje) lenkiszka teatrui savo parasytą operą „Kryžokai“, kurios turinys semtas iš H. Senkevyciaus apysakos tuo pat vardu. Minėtasis Skirmuntas gyvena Vilniuje, bet dabar rengiasi važiuoti į Lvą, kur statys jo operas.

— Musų tautietis Pijus Veliioniszkis (Velionski), kurs paina nuo Senapilės, Suvalkų gub., išėjęs į garsingą ir rasi pirmutinį visam sviečių skaptorių, nori nuo szio laiko apsigyventi Varszavoje, kur jis ketina įtaisyti liejinycią visokių dailos, o ypacz skaptorystes, veikalų.

— Rusijos vidaus reikalų ministras išleido paliepimą, kad žemaičiaus minėtos vietas butų pavestos „ypatingai sargybai“ (usilennaja ochrana): Ryga, Terbata (Jurjev), Minsk, Mogiliava, Gomelis, Dauguvos pilis (Dvinsk), Vytesbė, Baltastogė (Bielostok), Nižnij Novgorod, Kazan, Tomsk, Jaroslav, Saratov, Poltava, Samara, Kiszinev ir visa Vilniaus gubernija. Prisitėmyjus tam suraszui, stacziai duria į aki, jog rusiskoji valdžia paglostė kuomeiliausiai Lietuvą: dar niekad nebuvo Rusijoje atsikiomo, kad apsauktų „ypatigam padėjime“ visą guberniją. Sj sykį apsaukė kaip pavojingą, visą Vilniaus guberniją. Geri ženklai: Dievui dėkui!

— Anglijos valdžia išleidžia atskyriomis knygomis konsilių pranesimus apie sve-

tinias szalis. Paskutiniams išleidime „Consular reports“ patalpintas tokis straipsnis: „Trade, Commerce and Agriculture of Poland and Lithuanian“.

— Lenkiszkas laikrasztis „Dziennik Narodowy“ raszo, buk Clevelande, Ohio, tulas kun. „Jankowski“ tveria lietuviszką parapiją ir stato bažnyčią toje vietoje, kur susiduria gatvės Perry ir Oregon. Keistai mums išrodo, kad nė vienas iš lietuviszkų laikraszczių neturi žinios apie tokį atsitikimą.

— Philadelphia, Pa., vienas lenkas rinko aukas suszelpimių lenkiszku mokintinių ir jų tėvų, kuriuos nuskriaudė ir nubaudė vokiečiai mieste Wrzesnia Poznaniuje. Lietuvizki kunigai J. Kaulakis ir J. Kaminskas išmetė tam da lykui po 5 dol. O lietuvius—kankintinius girdėti išzujant ir pravardžiuojant ne gražiaus vardais be regimo pamaato. Ar ne gadynės ženkla?

Iš Lietuvos.

Bultrimonys (Vilniaus gub.) Daug kenczia Butrimonių klenonas, kun. Petras Czelkis, nuo szlęktų lenkpalaikių užtai, kad nori bažnycchioje, kuriuo renkasi jo lietuviszka avi nyčia, įsteigti viską lietuviszkai. Pirm jo buvęs kun. K. Daugsza padarė, kad vieną savaitę butų lietuviszki giedojimai ir pamokslai, o kitą — lenkiszki. Ir tai jau lenkams nepatiko: jie edė ji tolaik, kolaik neiszdė. Ant jo vienos pribuvo kn. Czelkis ir pradėjo kožną savaitę sakyti du pamokslu: lietuviszką ir lenkiszķą, o giedoti liepė vien tik lietuviszkai. Szu tuo jis neapsakomai užpykdino lenkus. Visi ant jo sukilo. Pradėjo siūsti meldimus. Arsžiausiai įduko ant kunigo Butrimonių dvaro arendatorius, tulas Rumszhevyczius. Dumojo jisai, du-

mojo, kokiui budu lengviausiai pražudyti kunigą Czelkį ir su dumojo sztai ką.

Nusiuntė nuožemiausią meldimą Vilniaus gubernatoriui, kunigaiksciu Gružinskiui. Meldime tam paraszė, kad pirm buvo sutikime su kun. Czelkiu, bet vieną kartą atėjės pas kunigą prisipažino, kad nori priimti staciatikystę ir pastatyti Butrimonyse cerkvę; tuomet kunigas ji labai užga vės ir nuo to laiko noriš ji, Rumszhevyczių, suėsti. Ant galio meldė, kad gubernatorius teiktus už ji užstoti ir iszkeltų iš Butrimonių kun. Czelkį. Ant paliudinimo savo teisybės parodė kelis liudytojus. Gubernatorius liepė padaryti slaptą tardymą apie tą dalyką. Asesorius klausinėjo apie tai liudytojus, paženklintus meldime, bet anie užsigynė. Pasirodė, kad nieko panaszaus nebuvo, kad Rumszhevycziaus viskas buvo pramanya. Už melagingą danesžimą yra didelė bauda. Gerai butų, kad nubaustų ir Rumszhevyczių. Prasimokintų bent lenkpalaikiai! — Dabar parasyssiu apie kitą didžią skriaudą, padarytą szlęktos kun. Czelkiui sziam laike. Lenkaitė Žemaiteliute tekėjo už bajoro Kuczevyciaus. Szliubą turėjo imti Pivaszunuose, nes abu yra kilę iš tos parapijos. Kunigo dabar tė nera, ir ją lanko minėtas kun. Czelkis. Jis ir szliubą jiems davė. Po szliubo užprasė ji ant gobtuvių, dėltotik kad padaryti jam gėdą. Pasodino kunigą ant atskiro stalą, netoli durų, pastatė stiklinę degtinės ir pradėjo dar visai iš kunigo tyciotis. — „Apsitrisi dabar nors biski tarp mus, apsislypavos!“, — sako jie jam. Kunigas tada griebė už kepurės ir išzvažiavo. Nieko jam daugiaus nelioko daryti su pusgalviais. Dumojo jie, kad kunigą užgėdės, bet patys sav gėdą padarė. Szlęktos, bajorgaliai dumoja

sav, kad kažin kas jie; tai mat, kaip lenkai nekenczia kunigo lietuvio ir kokiais budais nori jam daesti. Tai dvi tik svarbiausios skriaudos; o kiek mažesniu?! Kenczia kunigas nuo jų kuomet kasdie. Dieve duok jam kantrybę!

L. Gerulis.
(Iš „Naujienos“)

Vaikų mirimas. Apie Naujietį (Suv. gub.) sziuo laiku labai smarkiai mirszta vaikai, kaip moters sako „kaklais“; nors nuo tų kaklų yra dabar naujas vaistas, bet daktaras atima už jėzirskimą po skura tū vaistą 3 rub.; už parvezimą į namus ima nuo versto po 1 rub. Žinoma, kur turtingi ukininkai, tai gali atlkti, bet pas vargdienius, iš kurių kitas visą savo gyvastį nėra matęs trirublés, vaikuziai, nė svieto gerai nepamatę, lenda į žemę. Valdžiai apie tai nerupi, jis iš tokų neturi jokios naudos; kunigai, teipgi nerupi, nes iš numirsztancių turi pelną, sztai tik 2 dieną gruodžio, ant Naumiescio kapinių devynis vaikus užkasę.

L.

Aszmoniszkių, Naum. pav. 11 dieną lapkričio, szmekeriai atvažiavo į Aszmoniszkius pas Motiejų Vilių, ir szmekeris Galka, duris prasidare, sužviege: „na, gaspador! tu katalikas ir asz katalikas, eikatiduosi man pakus!“ — „Asz jokių pakų savo gyvastij nemaczai, nė nežinau“, — atsakė Vilius. Tada szmekeris, nieko nesakęs, duris uždarė, nuvažiavo už triobų ir išsiaudą kugio išsikrapsztę keletą pakelių knygų, susikrovė į vežimą, ir nuvežė ant kamados. Matyt, buvo apskusta ar atnesziko-kokio-nors išgamos, ar szeip kokio zioplio. Tas knygas, žinoma, sudegino, ir ką naudojo? nieko, nes szmekeriai už sugautas knygas negauna atpildymo; tiktais to-

ki katalikai nuo keleto žmonių nutraukė dvasiszką naudą ir žmogui suėdė keletą rublių. Neseniai į Ameriką nuplumpė isz Lietuvos, isz kaimo Urbanų Naumiescchio par., A. K.; jis nuo kariumenės iszstrukės į užmarę. Paskutinį laiką jis gyveno Naumiestyje ir atsižymėjo kaip sznipukas ir skundikas, ypacz kunigijai; tuos, kuriuos numanė laikraszczius skaitant, ar knygeles, nors per savo kvailumą nė vieno neprapuldė, bet tarpais sulaike, ir užkrito kelią geriem norams ir darbams; per tai daug baldos pridirbo lietuviams tos vietas, kur jis maiszėsi, ir daug strioko kunigams, kurių akyse skaitantis laikraszczius — tai jau bedievis. Kunigai tokį teip nekenczia, kaip velnias kryžiaus. A. K. apvalaus apinasrio, skaudžiai raupletas, meilaus budo, ir ant vienos vietas nerimstas. Jeigu jis kur apsigyveno Amerikoje, tai mes, Europos tautiečiai, meldžiame jį apszviesi, ir priminti jam jo darbus ir paklydimus.

Szakių viesžbutyje. Užėjau į Szakių viesžbutį, pasipraszliau pietų ir sėdau valgyti; man bevalgant, atsiliko žemsargis ir jau gerai užsitraukės, pradėjo gudiskai sztervelioti. Tada vieszbucio laikytoja užriko: „lietuviszkai sznekėk, mes ne gudai“. Žemsargis žiuri, iszvertęs akis, bet pamirkčiojės pradėjo lietuviszkai sznekėt. Žmonės tai pamatė net nusidyvyjo, kad tokia moteriszkė, o caro tarną privercia lietuviszkai sznekėti lietuviszkai sznekėti lietuviszkam viesžbutyje.

Turiu ečia priminti, kad apie Szakius gyventojai yra dideliai linkę į degtinę, ir daug isz tos degtinės blogo atsitinka.

Paėmė bulves per kontrabandą. Naumiestyje, 23 d. iugėjo, žmonės iszgirdo kele-

tą sykių szaujant, — tai „trivoga“ daro. Ir už valandos, atpleszka su pilnu maisžu vežimu, o tie maiszai gumbuoti, nes bulvių (ropuecių) pilni. Miesto žmonės juokesi, kad jau bulves ant „tamožnės“ gabena, isz visų pusų maskoliai apstoje. Toliaus, nudraiska liavus žmonelė velka abiejose rankose kaszes (gurbus); tose kaszese matyt bulvių, kurios gruczkų lapais apdangstytos. „Vot, vot! baba bumagi taščit iz Prussyji!“ (sztai, sztai! boba popieras velka isz Prusų!) Nuvežę bulves ant „tamožnės“, maskoliai iszberė ant žemės isz visų maisžu bulves, bet nieko neradę, dideliai spiaudė. Pas žmonelę rado abiejose kaszese po truputį bovelnos, kurią nuo žmonelės atėmė, ir užsirasę ją pacią paleido. Dvariolai tada nuėję bulves vėl surinko į maiszus ir į vežimą sukrovę parsivežę. Žmonėlei reiks atsėdėti keletą dienų, nes neturtinga ir baudos užmokėti negalės. O visas dalykas tame, kad dvariolai prie rubžiaus bulves kasė, tai maskoliai nutėmyjo, kad tai gali ką nors sugriebti ir paėmė, mislyjo, kad maiszuose rasią kaszin-ką, bet pridare tik juoką.

Lauruks.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Szytą sykių mes norėtumėme parodyti meilingiem savo skaitytojams, kokį turi numyną apie Pilipinų karę patys Amerikos kareiviai. Dėvyni vyrai, isz kurių septyni yra pametę amerikiszką kariumenę ir pristoję prie pilipiniecių, raszo tokį vieszą atsiliepimą: „Mieli bendratauziai! Pabuvę kelis mėnesius ant Pilipinų salų ir pažinę sūtų žmonių budą ir papročių, mes, žemiaus pasirazsusieji, igijome tikrą ir teisingą numynamą, jog laikas jau mest

i szalį tylėjimą ir apgarsinti

svietui, jog tie Pilipinų žmonės, kurie gina nuo barbarisko amerikiecių užpuolimo savo žemę, elgiasi teip pat, kaip garbingiejie musų prateviai tose pagarbintose dienose, kada jie stengesi nutrenkti nuo savęs Anglijos jungą, vadaujant didžiam ir paguodotam Jurgui Washingtonui“.

Toliaus, tie iszmintingi vyrai ragina, kad visi Amerikos kareiviai stotų žmonių pusėje ir pripažintų pilipinieciams žmoniszkas tiesas ir valią savo szalyje. Jie teisingai sako, kad „McKinley del ypatinių savo norą kiaurus dvejus metus gožė nekaltą kraują, kaip Amerikos kareivių, teip ir salyno gyventojų. Ir kam tai buvo reikalinga? O tai buvo reikalinga, idant pripildyti senatoriaus Mark Hanna'os kisenius ir pralobinti kitus didžpilvius“.

Mes nuo savęs negalime nepripažinti teisybės tiems vyrams, kurie, vedami prakilnaus jausmo, atsidėjo tarnauti neterionijai, bet teisingam pilipiniecių reikalui. Pagal tieras, jei amerikiszka valdžia sugautų tuos vyrus, tai geriausiam atsitikime suszaudytų juos, o greicziaus pakartą. Bet žmonija turi savo įstatymus ir niekina terionijos darbus. Užstojus szviesesnei gadynei, tūmažu virų vardai žibės žmonijoje, kaipo vaiskus pasižventimo paveisdas, o tuo pačiu laiku aptems McKinley'o paminklai, — aptems dėltą, kad jis su kieta szirdžia daleido tokį nesvietiszką kraują praliejimą. Jurgis Washingtonas, gulėdamas grabe, turi sudrebėti, matydamas, kad tauta, kuriai jis davė liuosybę, sziadien apkala retėžiais liuosas svetimas tautas.

Padėjimas ant Pilipinų tokspat, kaip buvo apraszyta pirmiaus. Ypacz smarkiai laikosi žmonės pries užpuolikus ant salų Samar ir Leyte.

Žmonėse apsireiszkia didelis

neapkentimas zokoninkų, ypacz ispaniszkų. Pirm penkerių metų (30 gruodžio 1896 m.), ispanai nužudė pilipiniecių vadovą Jose Risal; tą dieną krasztieciai szvenczia. Szykų susininkę ant Risal'io kapo žmonės, eidami pro angustinų klionsitorių, szukavo: „galas jusų galybei! mes nenorime jusų! kankintinio Risal'io kraujas atmonytas! mes matome jusų prapultj!“ ir tt.

Pietiné Aprika.

Burai laikosi druciaus, negu galima butų tikėtis. Vyriausias jų generolas Botha iszleido atsisaukimą, kuriame ragina burus tvirtai spirtis pries nevydonus anglus. Isz to matyt, kad dvasė buruose neyra nupuolus, kaip nori jkalbēti lordas Kitchener. Didesnių musių sz̄ tarpa neatstiko.

Dalis darbu.

Baltimore, Md. Vyriausias užveisdas gelezinkelių „Baltimore ir Ohio“ nuo 30 gruodžio pakelė mokesčių savo darbininkams: konduktoriams maszinistams ir nustatytojams kelio. Padidinimas mokesčių isznesza 8 procentus; patys darbininkai neprasė to pakelimo užmokesčių, bet pati kompanija susiprato, kad geda skriausti žmones, turint tokį gražų pelną.

Dover, N. H. Darbavietėje „Cocheco Cotton Mills“ užstraikavo 200 žmonių, skūdamiesi, jog jiems mažiaus mokama, negu prigulėtų. Isz to straiko turbut pakils ir kitas, didesnis, kuriame dalyvaus nuo 3,500 iki 3,800 audėjų.

Evansville, Ind. Czia suėmė ir patupdė į kalėjimą susivienyjusių kalnakačių prezidentą James D. Wood už tai, kad jis, pakilus ermyderiams Madisonville, Ky., iškiszo į straikuotojų reikalus.

Trenton, N. Y. Sziose vietose ketina įtaisyti keliais naujas anglų kasykles. („L.”)

Norwalk, Ohio. Czia stato naujas plieno dirbtuvės.

Madisonville, Ky. Miesto apie linkėse įtaisys neužilgo naujas anglų kasykles.

Trenton, N. Y. Czia susitvėrė draugystė su 7,500, 000 dol., kuri įtaisys mieste dirbtuvės visokių įnagiu.

Greenville, Pa. „Pittsburg Bessemer & Lake Erie” geležinkelio kompanija pakėlė nuo naujų metų ant 10 procentų užmokestį konduktoriams, maszinistams, peczkuriam, wagonų stabdėjams ir kitims darbininkams.

South Bend, Ind. Czionyksztė strykarių kompanija pakėlė algas uuo 1 saurio visiems motormenams ir konduktoriams.

Lynn, Mass. Ekspreso vežikai buvo sustraikavę, bet dabar suėjo į sutikimą su kompanija, laimėję 52 doleriu ant mėnesio, prie 10 darbo valandų.

Cleveland, Ohio. „American Steel & Wire Co.”, kuri priguli prie plieno trusto, paskyrė seniemsiems savo darbininkams ypatingas algas. Tokių darbininkų yra iki 30, 000.

Philadelphia, Pa. „Pennsylvania Railroad Co.” padidino algas savo darbininkams, kurių yra 45,000, nuo 4 iki 12 procentų. Isz szito ir dangelio kitų atsitikimų matyti, jog piniguociai vis labiaus susipranta, ir atkiszdami nors menkūs skatikus, stengiasi apvilti žmonių protą.

Isz Amerikos.

Isz Buffalo.

Pan-amerikonskų paroda mieste Buffalo atlankė 8,520, 048 ypatos; bet isz jų turejo liuosa įžengą net 5,306,859 ypatos, o užmokejо tik 3,213, 189 ypatos. Nedyvai, kad ir

prakiszo ant tos parodos 4 milijonus dol. Daugiausiai žmonių atsilankė „Buffalo dieną”, minetinai 162,424.

Kur tei s y b e ?

Kaip jau skaitytojai žino, tris dideli geležinkelai „Northern Pacific”, „Great Northern” ir „Burlington” jungiasi į vieną trustą, isz ko galima tikėtis daug negero. Gubernatoriai, per kurių valstijas eina tie geležinkelai, nori per sądą uždrausti tą trustą. Mieste Minneapolis, Minn., 30 gruodžio, sudžia Elliot iszleido uždraudimą, kad trustui nevalia įtraukti tiesą į knygas; bet 31 gruodžio kitas sudžia Lochren tą uždraudimą panaikino. Ar tė Babelio boksotas, ar szeip protų sumiszimas? Vieną dieną toks įstatymas geras, o antro — jau ne. Vienam sudžiai patinka teip, o kitam kiteip. Kur gi teisybę?

A t e i v y s t ē .

Pereituos 1901 m. atplaukė į Ameriką per Ellis Island 413,888 emigrantai; 1900 m. ateivų skaitlius isznesė 373, 480.

K a r a l i ū ž a i s l a i .

Vokietijos kaizeris Vilnius davė įtaisyti New Yorke gražią laivą-yachtą savo įpėdiniui sunni. Kada bus tas laivas pabaigtas, tai ji „kriksztys”. Į „kriksztą motiną” Vilnius kviečia prezidento Roosevelt dukterį Alice.

N e l a i m ē s .

Kaip paduoda anglakasyklių kamisorius, pereituos metuose Luzernės paviete neteko gyvasties kasyklėse 78 darbininkai, o sužeisti 332 žmonės.

G i n a R y m ą .

Scranton, Pa., iszaina leukiskas laikrasztis „Straž”, kuris laiko nepriegulmingos lenkų bažnyčios pusę ir stoja pries Rvmo katalikiską valdžią. Viens isz Rymiskų kūnigų jau pirmiaus sinė gerus pinigus, kad kas apsiūtų užmussti „Stražo” redaktorių Langowskį; bet tada nepasise-

kė. Dabar Wilkes Barre’iuose vėl padarė sutarimą, kad nugalabinti minėtą redaktorių. Žmogus jau nė nežinai, kokiam amžyje gyveni ir ko gali susilaikti.

K a i p k u r .

Illinois valstija kasmet iszleidžia ant pradedamųjų mokslinycių 20 mil dolerių; be to visoki kiti mokslo užvedimai, kaip parapijiniai, muzikos, dailos, universitetai, dar reikalauja kitų 20 mil. dol.; tokiu budo, viena valstija, turinti 4,821,550 gyventojų, paszvenčia žmonių apszvetimui 40 milijonų dolerių. Tuotarp Rusijoje, kuri skaito 130 milijonų gyventojų, valdžia duoda ant apszvetimo reikalų vos 17 milijonų dol.

G u d r u s p r a g u m a s .

Chicagos mieste, kaip ir visur Amerikoje, susekė dideles vagystes miesto kasoje, nes knygos nebuvvo prigulinciai vestos. Dabar miestas užmokejė 65,000 už pataisymą knygų, o urėdninkai pradės sukti ir vogti pagal naujas knygas. Tik, sako, iki pramoks ir įsismagis, tai vis miestui bus laiko nors kviptelti.

P r i s t r i u k o i r n e a t l e i d ž i a .

Milionierius Carnegie ne užmiega, o milijonierius Rockefeller pametė norą į valgį. Jiedu saldžiai miegotų ir sočiai valgytų, jeigu atsimintų, jog ant sveto yra milijonai žmonių, kurie norėtų miego, bet neturi kur priglausti galvą, ir kurie kenczia badą, bet neturi duonos kąsnio.

D a r n e g r a i .

Prezidentas Roosevelt vėl paskyrė negrus į augštesnius urėdus: dr.J.R.A. Crossland'ą pasiuntiniu į respubliką Liberia (Vakarinėje Afrikoje), o J. C. Dancy mokesčių rinkėju į Wilmington, N. C.

M y l i a į m i n u t ė .

„Chicago, Milwaukee ir St. Paul” geležinkelis neseniai paleido naujai įtaisyitus lokomo-

tybus: jų traukiamas greitas trukis perbėgo atstumą tarp Chicago ir Milwaukee, isznešantį 85 ir pusę mylių, į 87 minutas, tai yra mylių į minutą.

V i l i o j i m a s ž m o n i u .

Mieste Portland, Oregon, visoki, ypacz marių plėszikai vilioja žmones prisidėti prie jų; 8 prancuzų kapitonai skundžiasi, kad nuo jų laivų pabėgo tik lapkričio mėnesyje 87 laivininkai, kuriuos prikalbiu prie savęs marių plėszikai. Prancuziszkas laikrasztis „Le petit Phare” teisingai stebisi, kaip po valdžios akių gali dėtis toki dalykai. Tik „Le petit Phare” nežino mažo daigto, kad czia plėszikai tankiai sėdi gubernatorių ir majorų kedese.

P e r ž i a u r u s į s t a t y m a s .

Valdžia paliepė, kad nieku budu neleisti į Ameriką tokį ateiviu, kurie kuo-nors serga. Finansų sekretorius Gage, kurs pameta savo vietą, užgėdino prezidentą Rooseveltą ir kitus ministrus už tokį žiaurų įstatymą. Jis apipasakojo, kaip atkeliavo į New Yorką moteriszkę su ligotomis akimis, atsiveždama mažus kudikius. Jos neįleido, o tuotarpu Amerikoje gyvena jos vyras ir tėvas, kurie kvietė ją pas savę. Kur ji dabar ras prie glaudą su mažais vaikais?

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Boston, Mass. Buvant man pas pažiastamus, iszėjo sznekta apie parapiją; žmonės labai džiaugiasi, pasistatę bažnyčią, ir sako, kad neturi nė skolos, tik ta bėda, jog vyskupas nenorai pasventinti, dėlto, kad neužraso bažnyčios ant jovo vardo. Užklausus man, ar verčia valdžia parapijonus prie to, atsakė, kad tik vyskupas reikalauja, o valdžia suvis nesikisza į tą dalyką: girdi, vyskupas neturi kur padeti da-

bartinio kunigo, tai vos tik apraszius bažnyčią vyskupui tą patį kunigą mums ir pri-mestų, kurio žmonės anaipolt nenori. Asz, kaipo ne bostonietis, nenorejau kisztis į jų parapijos reikalus ir nieko jiems nesakiau. Bet szitas klausymas turi daug didesnę ir platesnę svarbą, todėl asz norēčiau isztarti apie jį keletą žodžių vieszai. Patys bostoniečiai daug jau turi pries akis paveikslų isz parapijinių surėdymų Chicagoje, Philadelphijoje, Worcesterije; todėl nuo savęs jie turi prasalinti isz virszaus tokį pavojų. Sveikai apsvarstant ir imant isz istorijos karęs lietuvių su kryžiokais, galima aiszkių matyti, ko dvasiszkoji vyriausybė, o ir pati Roma, reikalauja.

Sziadien Amerikoje mes esame patekę po airiszku vy-skupų valdžia ir globa. Nerupi jiems musų gerovę, nerupi nė dvasiszkas musų pakili-mas, nė doriszkas iszsitobuli-nimas. Jiems rupi vienat mu-sų sunkiai uždirbtį doleriai. Jie nori paveržti nuo musų bažnyčias, idant paskui turėti ant musų savasties pilną val-džią ir valią. Sziadien mes nežinome, ar lietuviszkos bažnytėlės, mums nejauciant, ne-užstatytos į žydų bankus. Ir kodėl nebus užstatytos, kad vyskupui galėjo prireikiti pi-nigų, o bažnyčia jo?

Dėlto tai, tė kur dar gali-ma, nėjokiu budu nepaveski-me savo bažnyčių vyskupui. Užraszymas bažnyčios vysku-pui — tai pirmutinis vaidų szaltinis. Tegul jis nesven-tina bažnyčios — atsiras tarp lietuviszkų kunigų vyrai sti-prios ir savistovios dvasių ir apsiūms vesti bažnyčios rei-kalus be vyskupo pritarimo. Mums ne mielos mylestos isz rankų tokį vyskupą, kurie sėja tautoje neapykantą, nes-tikimą ir tamšybę. Tie vys-kupai neyra nė Valancziais-kais, nė Giedraicžiais: jie yra

Iskarijotais Žilinskais ir Ma-salskiais, kurie už auksą iszsi-žada sąžinės. Mes negalime laukti nuo jų nieko gero.

Taigi Bostoniečiams reikė-tų druciai apsvarstyti tą rei-kalą ir velyt dar palukėti su atidarymu bažnyčios, negu iszkarto įsprauti savę į airisz-kas kilpas.

O pirm visoko tvirtai atsi-dėti — nieku budu neraszyti bažnyčios ant vyskupo.

Svetis.

Newark, N. J. (Specija-liszka koresp. „Vienybė”). Pas mus atsitiko baisi nelaimė: pirmą dieną kalėdų užmuszė visai nekaltą lietuvių Antaną Liaudanskį italias Luvigi Cap-pala, po N. 56 Adam str. Po minėtu adresu yra italių kar-cziam, kur gyveno Liaudans-kis ant virszaus. Nulipus Liaudanskui ant kiemo, tulas italias Nicola Mariello pavogė \$100. Besirokuojant Liaud-su Mariella už tą dolorį, atbė-go italo 3 draugai, 2 broliai Cappalla's, ir Luvigi Cappa-la krito du kartu Liaudanskui į galvą lietsargio kotu, ant galio atsuko plieninių liet-sargio koto smailgalį ir durė Liaudanskui į galvą, perdur-dams kiauszą ir perdėm sme-genis per 3 colius; Liaudanskis sukrito ant vienos. Žmogžu-dys pabėgo su savo sėbrais ir dar ne sugauti. Liaudanskis

po 15 adynų pasimirė ligon-butye. A. Liaudanskis paėjo isz Kauno gub., Raseinių pav. Kaltinių parap. Vosgirdų so-džiaus 29 metų senas, nevedės, paliko tévą Lietuvoj ir brolį Joną Newarke. Neprigulėjo į jokią draugystę, bet dorai gyvendams Amerike per 10 metų, sucėdyjo apie \$3000,00 ir savo kasztais iszkilmingai tapo palaidotas.

V. Ambrozevycia.

Foxcroft, Me. Musų sa-lyje žiemos esti visada gilio, bet szi žiema pasirodė ypatin-

ga: isz pradžių giliai prisnigo (12—13 lapkričio) iki 30 co-lių; paskui sniegas krito antra eile ir vėl privertė iki 15 colių gilumo. Kitiems net baugu pasidare isz tokio sniego ap-stumo, nes nė seniejie neat-si-mena tokios ziemos. Sniegas laikė iki 15 gruodžio; jau 14 gruodžio užstojo atodrėkis, o 15 kaip pradėjo, tai teip smar-kiai lijo visą parą, jog baisu buvo žiurėti; nuo kalnų bėgo vanduo su sniegu ir tuli turėjo net iszsikraustyti isz namų, ypač kurie gyvena arti upių; kelius vanduo teip iszgriovė, kad vietomis nė pataisyti ne-galima; iszneszė griovius iki 4 pėdų gilumo, per tai žmonės turi važinėti per ganyklas ir brusgynus; paplovė teipgi vie-ną geležinkelį ir pereis kokios tris savaitės, iki jų pataisys. Laimė, kad musų liniją nenu-plovė, nors ir mes tris dienas negalėjome važinėti, ik vande-nui nenusekus. *J. K.*

Girardville, Pa. Pries 15 gruodžio naktį musų lietuviai buvo labai nusiminę: mat, mislyjom, kad bus jau svieto pabaiga; girdėti buvo kalbant, jog szliuptarniai užtraukė van-denis ir tvañą savo prakalbo-mis; girdi, už vieną Dievas szimtą koroja; reikia, girdi, prapulti kaip Sodomoj ir Ho-morroje, nė arkos, sako, ne-spėsime sumadaroti.

Tai toks pas musų žmones supratimas. Vienog, po tei-sybei, ir buvo ko iszsigasti: trukus pylimui, vanduo pas-klydo po visą miestą ir prida-re daug baimės gyventojams; baimė dar butų niekas, bet pragaisztis, ką pridirbo tva-nas, nieku neatpildoma, o jos pridaryta ne mažai.

Mès turėjome čzia susirink-i-mą su prakalbomis 15 gruodžio; buvo suéjė į 40 ypatų. Pir-mutinis kalėjo p. Kupezi-nas, kursai placiaus paaiszki-no apie pagelbinės valstiečių (citizens) draugystés siekius ir

užduotis; ypatingai nurodė, kad toji draugystė liuosa nuo visokio szalininkavimo, neuž-kliudo tikėjimo ir į ją gali prigulėti kiekviens padoras žmogus. Szį kartą įsiraszė 12 naujų sānarių.

Antrasis kalbetojas J. Banis ragino visus risztis į vienybę, raszytis į Susivienyjimą L. A., o teipgi į Tėvynės Mylėtojų Draugystę; jis paaiszkino, ko-kią naudą gali tai lietuyiams atnessti. Taciaus, įvykdini-mas tų užmanymą tapo atidė-tas ant tolesnio laiko.

Kalbetojas toliaus pakelė svarbų klausymą apie įkurimą bendriją pardavinyčių ir kra-tuvii, idant atsikratyti nuo žydų ir yankių jungo.

Kalbos patiko klausytojams ir atitiko juose pritarimą, kas apsireiszkę gausiuose delnų plojimuose. *J. Banis.*

Shenandoah, Pa. Musų niesi lietuvių gali pasigirti vien bizniais: isztikro, biznie-rių pas mus randasi daugiaus, negu kitose lietuviszkose apy-gardose, ypatingai karcziamos pardavinyčios degtinės vir-szyja visas kitas vietas. Karczia-miniai bizniais užsiima dau-giausiai lietuvių: isz 180 par-davinyčių degtinės svetim-taucių randasi tik mažas nuo-szimtis. Vėliausioji statisti-ka parodo, jog Shenandoah'e gyvena 20,000 ypatų, tai gi sulyginus skaitlių žmonių su skaitlium pardavinyčių deg-tinės, pasirodo, jog 12 ypatų (neskiriant moterų ir mažų kudikių) turi užlaikyti vieną karcziamnyką. Idant visi mu-sų karcziaminkai galėtų už-dirbtį pragyvenimui, reikia, kad kiekvienas Shenandoah'e gyventojas pragertų į mėnesį maž-daug apie \$15,00; ž noma, musų miesto lietuvių savo du-szai nepavydi. Teip daly-kam einant, reikėtų manyti, jog lietuviskai musų karczia-mininkai turi isz to gerą pel-ną, bet teip nera: dauguma

isz jų velka gyvenimą diena nuo dienos, dalis atsižada karčiaminio biznio, neiszbuvę metus arba szeszis mėnesius, grįžta į kitokį darbą, jų vietas užima kiti, ir tokiu būdu penas tenka vien alaus ir degtinės gamintojams. Kad skaitytojas nepamislytų, jog musų miesto lietuviai daugiaus nėku neužsiima apart lankymo svetainių, turiu pridurti, kaip visur, teip ir pas mus randasi ir kitokių, su szviesiomis pažiromis vyrų; pagaliaus iszpaciąi karciamininkų atsiranda tokiai, kurie girtavimą laiko už pragaisztinę daigtą; tokiai užsiima gražiais darbais, skaitymu knygų ir laikraszczių, ragina ir savo brolius į skaitymą. Tik nelaimė, kad tokiai lietuvių pas mus randasi mažiaus, negu kitur. Shenandoah'ris yra atsižymėjęs lietuvių skaitlium, bet geras, nau dingais musų tautai, ar tévynei darbais pasigirti negali. Prie žastis to yra aiszki, apie kurią uesmagu kalbėti. Kad musų miesto lietuviai gyventų suti kime, linkédami viens antram geru, tai mes galétemėme stoveti pirmam laipsnyje politikoje ir visokiuose vaisbos (prekystės) reikalauose tarpe visų Amerikos lietuvių, bet sziadien mes maž kuo galime pasigirti. Emus vertelgyste, kaip matome, lietuviai užsiima vien karciamomis, kitoki žymesni bizniai buvo žydų rankose, o politikos reikalus kontroliuoja maža anglų saujele. Jei lietuviai gauna kokią vietą arba darbą urēduose, tai tik tokį, kuris anglui netinka. O turėtų buti priesingai, jei czia nestokuotų supratimo ir vienybės. Paveisdui privesiu, jog tik vienoje vardoje (apyrubėje) randasi virsz 500 lietuviszkų balsuotojų – du kartu daugiaus, negu svetimtaucių, o vienog sziadien su tokiai skaitlium balsuotojų lietuviai neturi nė vieno lietuvio policijanto, apart keturių.

miesto rodininkų (dumcių), kuriuos anglai prileidžia vien dėlto, idant geriaus galėtų lietuvius isznaudoti. Pas mus yra didelė stoka gerų vadovų ir agitatorių, kurie parodytų lietuviams kelią visuose reikalauose. Tiesa, mes turime ir suprantancius vyrus, bet jie savo supratimą pasilaiko vien sav. Viens sako, jog visame „tik kantrybės reikia“, o viskas busių gerai. Tiesa, kantrybė yra kaip kada geru daigtu, bet kartais ir jos sakes iszsisemia; gerai kęsti tam, kuris yra užsirangęs ant kito sprando, bet neszanciam kantrybė tarpa iszsibaigia. O ant galio privedus patarę, „kantrybė tai asilų dorybė“. Antras musų vadovas, remdamasis ant kantrybės, sako, jog mes isz nekantrumo juodiname „iszrinktuosius“; girdi, lietuviai užsiima vien apkalbėjimais, apjuodina neteisiai ypatas, augszciaus pastatytas nuo paties Dievo“ (suprask: Kaminską, Kaulakį, Juodiszių ir tt.) Beje, mes turėjome vadovą, atsižymėjusį ir geromis agitacijomis (?!) jis buvo geras politikierius ir gerai varė biznį, savo darbais pagarsėjo, tarsi garsus bugnas, tarpe visų Amerikos lietuvių, bet kantrybė ir visokis daigtas netesa amžinai. Teip ir musų agitatoriaus darbas, apie kuri mes Shenandorieczių, ilgą laiką tylėjome, yra užsibaigęs. Jis iszsidangino, palikdamas pas mus tik juodą pėdsaką.

Shenandorietis.

Susivienyjimo L. A. reikalai.

Boston, Mass. Kaip buvo garsinta „Vienybėje“ apie pri gulejimą draugystės szv. Kazimiero prie Susivienyjimo L. A., mes atlikome tam siekiui susirinkimą 22 gruodžio ir ntarėme priglėti. Mokestį įnešti į Susiv. kasą nuo 1 sausio. Dabar kas link skaitlingumo

sąnarių isz lietuviszkų kolonijų, garbės vainikas priguli Bostono lietuviams. Garbinagos draugystės kituose miestuose teiks pasiskubint teipgi prigulėti prie Susivienyjimo, prie to musų tautiskos skruzdyno. Néra ką vilkint – juo ankscziaus, juo geriaus, o tautą reik gaivinti.

A. Ramanauckas.

Hazleton, Pa. Lankantes man sziomis dienomis Hazletone pas savo pažystamus ir gimes, ir užsiminus apie tau tiszkaus musų Susivienyjimą, tuoju susitvėrė kuopa isz 7 sąnarių ir visi užsimokėjo įsto jimo mokestį po 1 dol. Hazletono lietuviai savo laike tau tiszkuose darbuose buvo garsingi, užtai-gi ir sziadien, kada kitų vietų lietuviai subruz do dirbtai tautiskai, tai ir hazletoniečiai žada neatsilikti. Tautiskas musų Susivienyjimas sziadien visur randa platų pritarimą, ir mes privalome isz to vien džiaugtis. J. K.

Boston, Mass. 29 d. Gruodžio 1901 m. Po vardu D. L. K. Traideno kuopa 60 S. L. A. laikė vieszą susirinkimą, kurį atverus pirmsėdžiu M. Žiobai ir užpraszius kitų tautiecių, kuriems rupi mus szios garbingos organizacijos ugis ir buojimas, kad teiktųsi dėl jos ir visos lietuviszkos tautos labo ką nors pakalbėti, tai pirmiausiai kaipo vienas isz centralisuko komiteto buvo perstatytas guodotinas tautietis V. Kaunas, kuris ilgokoje sa vo kalboje perbėgo, galima sakyt, tik szuoliais pradėamas nuo senų amžių, užgriebdamas tamšybės gadynes tarp kitų tautų, o ypatingai lietuvių; teipgi ilgokai kalbėjo kaip mažos draugijos vienijos ir riszos i didesnes, o tos didesnės į dar didesnes, iki ant galio susiriszo į mažas ir į di deles viespatystes, ir kaip žmonės senose gadynėse, netu-

rēdami priderancio maisto, padaro sav pasislėpti nuo lietaus, karsyczio ir szalczio namus, o paskui pradeda nors pamaži gerbti savo frankius, maistą, drabužius iki iszsitobulino augstai civilizacijoje teip, kad sziadien vietos vienas kitą muszt akmeniu, pagaliu ar szauti saidoku, skerdžia vienas kitą asztriais kardais, durtuvaus arba szaudyklemis ir kanuolémis. Paskui, perėjės ant lietuvių ir jų senovės nar sunų, o toliaus užgriebės senovės lietuvių stabmeliškų tikėjimą, o dabar katalikiszka iszaiszokino, koks tas tikėjimas buvo. Ant galio kalbėjo apie organizacijas, vienybę ir jų stiprybę. Aiszokino, kad ir mes, lietuviai, turėdami vie nintelę organizaciją S. L. A., privalome į ją visi prigulėti ir szelpti kuo kas galime, o ypatingai patys prisiraszydami ir kitus prikalbindami. Baigdamas savo kalbą, užmanė ir ragino vyrus, teipgi ir moteris su merginomis, įkurti moterų ir merginų lietuvaiczių draugystę ir isz rinkti tamtycia komitetą, kuris tuoju pradetų organizuoti. Daugumui pri tariant ir p. J. Jeruszavyciu apie tai placiaus paraginus kaip vyrus, teip moteris ir merginas, tapo iszrinkta komitetas isz szių tautiecių: V. Kaunas, Jonas Jeruszavycia, D. Gendrolis ir A. Vartavy cia, kurie turės kur tik galėdami raginti musų moteris ir merginas, užsiraszydami kiek vienos vardą ir paimdami po 50 ct. įstojimo, o paskui užsaukt vieszą susirinkimą.

Į Susivienyjimo kuopą pri sisraszė 6 nauji sąnariai szie: Leouse Graboliukę, Marijona Maczeitukę, Jurgis Masaitis, Jonas Raulynaitis, Marijona Raulynaitienė ir Jonas Alenskas.

Kuopos virsz. J. Raulynaitis,

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos įmokėjo:	
N. 3 Elizabeth, N. J.	11,00
„ 30 Scranton, Pa.	2,00
„ 7 Pittston, Pa.	2,00
„ 36 Wilkes-Barre, Pa.	2,00
Naujos kuopos:	
Wimerding, Pa.	12,00
Rhone, Pa.	9,00
Buvo	\$1024,05
Viso	\$1062,05
Kasier. T. Pauksztis.	

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystė“

N. 31 kuopa Broad Brook, Conn. nauji prisiraszė ir užm.:	
1325 J. Riszkevycia	-60
1326 Ona Kebliukė	-60
Seni: J. Czesnuliavycia	-60
M. Juodsnukis	-60
J. Szerys	-60
N. 5 kuopa Philadelphia, Pa. naujas:	
1327 J. Valinskas	-60
Senas: S. Andžiulaitis	-60
N. 1 kuopa Minersville, Pa. nauji:	
1328 M. Bukeyevycia	-60
1329 J. Kancierius	-60
1330 J. Krasnickas	-60
1331 J. Ražaitis	-60
Seni: J. Norusza	-60
S. Mikolavycia	-60
N. 30 kuopa Thorp, Wis. senas: M. Szneideris	-90
N. 9 kuopa Waterbury, Conn. nauji:	
1332 A. Lietuvis	-60
1333 V. Bagdanavycia	-60
1334 J. Grigaitis	-60
1335 V. Kenausis	1,20
1336 J. Kilikeyevycia	-60
1337 B. Szlekaitis	1,20
1338 P. Gyvis	-60
1339 T. Tunila	-60
1340 J. Petrukonis	-60
1341 J. Pranckus	-60
1342 T. Mikulskis	1,20
1343 A. Pakulius	-60
1344 J. Stokis	-60
1345 J. Bendleris	-60
1346 M. Utara	-60
Seni: M. J. Peža	

J. Danisevycia
J. R. Miknaitis
J. S. Jaszinskas

-60 parasyti ką nors. Tacziaus viliuos, kad gal neužilgo bus ir vėl proga maisytis tarp sa-

kankintiniams; trecios szakos kom. siunczia \$000,00 į centrą iszsiuntinėjimui, kaipo pasel-

K. Kažemėkas
J. Penikas
M. Ulinskas

1,20 vujų ir su jais drauge szį bei tą veikti. Sziuo laik, peržvel-

pą tautieciams, lankantiems yvairius mokslus ir tt. Gal tulas paklaus: kada tai bus teip? — Neužilgo, brolyti, teip bus, kaip tik mes pakilsime protiszkai, kaip tiktais pradēsi-

K. Geczionis
A. Bartuszka
O. Baltruszaitytė

-60 giant tulus musų laikraszczius, kartais reikia nusisypsoti isz

musų tautiecių gyvenimo ir darbų; kartais reikia nudžiug-

A. Stacziokas
J. Kudirka
K. Baltrušonis

-60 ti isz jų pirmžengystės ir, kartais, reikia nuliusti isz jų teip didžio ir neaprubežiuoto nesu-

sipratimo, apsvaigimo.... Ta-

K. Laurinaitis
J. Galminas
S. Pranckus

-60 cziaus, abelnai imant, reikia pripažinti, kad musų tauta

žengia placiu žingsniu pirmyn kasdieną. Naudingi už-

J. Žemantauckas
K. J. Senkus
S. Radžiunas

-60 manymai, neradusieje pritari mo vakar, atranda jį sziadien;

nerandantiejieje pritarimo sziadien — atras jį rytoj. Tulas

A. Bulevycia
J. Avieta
J. Tareila

-60 tautietis, daug pasidarbavęs dėl savujų ir iszgéręs keletą

karczių taurių nuo tų, kuriems dirbo ir nuo jų aklintojų ir

P. Jaszinskas
A. Kundrota
J. Szliužinskas

-60 isznaudotojų, tarė: „Pailsau!... Lengviaus butų mokinti ak-

menų plaukti, negu lietuvių pakelti dvasiszkai, protiszkai".

Sekretorius A. Ilgunas.

Kasos stovis.

I plaukimai:

Nuo lapkričio mėn. likosi kasoje

171,61

Kuopos įmokėjo:

Baltimore, Md.

4,61

Waterbury, Conn.

27,60

Thorp, Wis.

-90

Minersville, Pa.

5,00

Torrington, Conn.

5,40

Philadelphia, Pa.

1,40

A. Olszevskis Chicago, Ill.

1,00

A. Olszevskis už 100 egz.

knygelį „Geologija"

15,00

Viso \$232,52

Izmokėjimai:

Markės „Baudžiavos" kny-

-25

gelėms

Lieka kasoje \$232,27

Kasier. A. Olszevskis.

Musu reikaluoose.

Buvo laikas, kada gyvenau tarp savujų, su jais atlikdavau sį-tą tautiszuos, draugijos ir kituose reikaluoose. Sziadien atskyrus nuo savujų, negali ma su jais dalyvauti, o gyvenimo sąlygos, prie stokos laiko, nedaleidžia nė įlaikrasztij

parasyti ką nors. Tacziaus viliuos, kad gal neužilgo bus ir vėl proga maisytis tarp sa- vujų ir su jais drauge szį bei tą veikti. Sziuo laik, peržvel-

giant tulus musų laikraszczius, kartais reikia nusisypsoti isz

musų tautiecių gyvenimo ir darbų; kartais reikia nudžiug-

ti isz jų pirmžengystės ir, kartais, reikia nuliusti isz jų teip didžio ir neaprubežiuoto nesu-

sipratimo, apsvaigimo.... Ta-

cziaus, abelnai imant, reikia pripažinti, kad musų tauta

žengia placiu žingsniu pirmyn kasdieną. Naudingi už-

manymai, neradusieje pritari mo vakar, atranda jį sziadien;

nerandantiejieje pritarimo sziadien — atras jį rytoj. Tulas

tautietis, daug pasidarbavęs dėl iszvadavimo lietuvių tau-

tos isz nasrų visokių siaubunu,

ryjancių szviesą, gerovę ir valnybę musų nuvargintos

tautos". Kitoj vietoj virsz minėtam laikraszyje skaity-

dams užmanymą, kad mums reikia „Lietuvių Mokslo Draugystės", kuri skirtusi į keletą

szakų ir kiekviena szaka po visas Suv. Valstijas stovetų

po globa aprinkto tam tikro rimto komiteto, matau,

kaipo per veidrodį, tą „Liet. Moks. Draugystė" pilnai pra-

žydus; matau vienos szakos komitetą, siunciantį \$000,00

centralizskam komitetui, kad iszsiųstų į N. N. parengimui

mokslainės; matau antros szakos kom., siunciantį \$000,00

centr. kom. su pasarga, kad netrukus iszsiųstų į Europą

kankintiniams; trecios szakos kom. siunczia \$000,00 į centrą

iszsiuntinėjimui, kaipo pasel-

pą tautieciams, lankantiems

yvairius mokslus ir tt. Gal tulas paklaus: kada tai bus

teip? — Neužilgo, brolyti, teip bus,

kaip tik mes pakilsime protiszkai, kaip tiktais pradēsi-

me pažinti savę. Isz vienos

pusės žiurint, rodosi, kad virsz

minėta draugystė sziadien jau

galėtų pradēti savo gyvavimą;

bet darant tą patį isz antros

pusės, negalima dar jai lemti

pasisekimą kadangi dar dau-

gelis musų tautiecių užima

vietą jaunamarcijų. Tautie-

czių, pakilusią protiszkai, jau

mes turime geroką skaitlių,

tacziaus daugelis jų sziadien

dar yra nedrašiomis jaunamartėmis, o tuli jau yra teip toli

nužengę, jogei protauja ir sa-

ko: „ne užsimoka su tais lietu-

viais užsidėti, ypacz visuome-

nės reikaluoose". Vienog, mes

zinome, kad jaunamartės ne

ilgai būna jaunamartėms: jos

tuoj pastoja drāsiomis moteri-

mis ir pradeda savo darbą.

Tas bus netrukus su tautie-

czių ir tautietėmis, sziadien

užimančiais jaunamarcijų

vietas. Tada ir sakantiejie:

„ne užsimoka užsidėti su tais

lietuvių“ pasakys: „jau, gai-

dau, užsimoka“ ir tt. Tada

ir „Liet. Moks. Draugystė“

stovės savose vėžese.

Musu visų užduotė yra tikai pildyt savo dalį, tai yra da-

ryti tą, kas yra musų galėje.

Lai kiekvienas kantrai pildo savo mažą užduotę: protas su

protu, szirdis su szirdžia.

Lai kiekvienas pradeda valdytis savimi, nežiurint, ar jis mažas

ar didelis. O laikas su laiku

iszkels į viršų musų darbo

vaisius. Tremptu Ignas.

Girtybės vaistai nelaimė!

Kad daugumą musų brolių lietuvių netrukdytų girtybė, galėtume didelius sav ir tautai naudingus darbus nuveikti, bet

ant nelaimės girtybė užkerta kelią visiems musų geriemis užmanymams ir jų nuveiki-mams, slopina visą kas tik yra gero. Iszcziulpia paskutinį turą, naikina pajiegas mažina protą, veda prie nesukimų, gimdo pesztynes, padrasina prie vagystės ir daug kitų nesuskaitytų blogų palinkimų. Ir kaip daugelis sako, girtuoklis tik puse proto teturi. Czia girtybė turi įtekėti netik tarp žemesnės luomos, ji veikia tą patį ir su augsztesne luoma:

Holofernes, pries kurį visos aplinkinės tautos virpėjo, per didelę girtybę nuo silpnos moteriszkės Juditos rankos galvos neteko.

Dovydo karaliaus sunus Amosas išgirtybės priežasties nuo tikro brolio nužudyta ta-po. Herodas girtuoklingo bankieto laike, už vienos gražios paleistuvės szokimą, pa-liepė szv. Jonui galvą nukirsti. Hippokrates prie geros sveikatos budams daugiau, negu szimtą metų pragyveno. Kada buvo vieną kartą apie priežastį ilgo gyvenimo ir sveikatos užklaustas, jis atsakė: kad nori ilgai gyventi, reikia troszkučių su paprastu vandeniu gesinti. Nugirdancią gérinį sergėtis ir prie darbo netingėti”.

Galenus, senovės garsingas gydytojas, teip sakydavo: „Iš visų gydyklų, kokius tik daktarizskas mokslas galėjo išrasti, už vis geriausia gydykla yra blaivystė”.

Atilla, galingas hunnų karalius, pries kurį visos pietinės szalys drebėjo, nes kame tik jis sujudo visur pergalę laimėjo. O vienog girtybė ji patį pergalę. Pasigėrės krito negyvas.

Bet musų broliai lietuvių nenori ir netėmyja ant tų visų nelaimingų atsitikimų, bet kas kart po daug ar mažai girkšnoja ir nė nesijaucia kaip žmėmiai neria į girtybę. Šias,

jaunas, moteris, mergina ir net mažas vaikai daugelį kartų laizosi prie svaiginančių gérinų. Vienam Waterburyje per vienus metus, girtybė prarja arti 80 tukstancių, lietuvių sunkiai už prakaituotų dolerių. Ant nelaimės karczmos tarpsta, už tai-gi kitos visokios pramonės baisiai sunkiai szlubuoja. Ir kurgi netarpas, kad pas mus nėjoki balių, kriksztynos, varduvės, vestuvės ir net didžiausi atpuskai be bonkelių raugalo niekad neapsieina.

Apie blaivystę ir jos platinimą labai mažai kas užsimena, o jei kuris padrasino garsiai kalbėti apie panaikinimą girtybės, toks drąsuolis buvo nuo žmonių žinoma girtuoklių persekiotas. Tieki dievuociai, tiek bedieviai, kada prisipila pilną maikulę „pasiutusios karvės pieno” (teip p. Dydynkas su kn. Miluku degtinę vadina, kad parapijonai nesuprastū) patys nežino ką daro. Tankiausia netik sav, bet ir visiems lietuviams gėdą užpelno.

Sztai kaip pas mus Waterbury atsitiko:

Vienas vaikinas Juozas Guokas visada girtuokliaudamas praleido visą savo uždarbi, atėjus szventei kalėdų neturėdamas daugiaus už ką girtuokliauti, pajutes, kad pas jo draugą Juozą Dambrauską yra keletas dolerių, iszsivadino jį į miestą, ir tė pas žydelį karciomoje teip nugirdė, kad anas nė nejautė, kaip jam nuoseniai užczėdytų 84 dol. iš kiszeniaus dingo. Jiedu persiskyrė: apvogtasis parėjo paslietuviszką karciamininką, o vagilius su pinigais pasiskubino į sztorą, kur prisipirkauksinių žiedų, laikrodėlių, pui-kių armoniką ir be baimės parėjo į tą pacią karciamininką, kur nuskriaustasis jo laukė. Karciamininkas ir kiti vyrai tuo-

Tuojaus paszaukė „poliemoną”, kurs vaikiną iszkratęs atrado kiszenėje dar kelis dolierius ir potam su žiedais ir armonika nugabeno į kalinių. Kad niekas už jį nenorėjo užtarti nė bėlą užstatyti, nabaga iszgabeno į pavietavą kalinių kur turės tupėt iki atsimetas. Žiedai, laikrodėlis ir armonikas buš atiduota į sutorą nuo kurių pirko, pinigus sugrąžis nuskriaustamjam.

Tai mat, prie ko girtybė atveda.

Kaip tai malonu žiurėti į sio kraszto gyventojus yankesus, kurių maža yra saujele, bet kad jie myli blaivystę, augszciaus už visus stovi. Kas kada matė žydą girtą? Niekas. Ar matė kas, kad žydai pesztusi budami girti. Nė to nieks nematė. Už tai, kad jie ir neturi savo tėvynės, bet visada budami blaivus besunkaus darbo yra turtingesni už visus kitus sunkiai dirbančius, bet nesilaikancius blaivystęs.

Imkime nors szitame dalyke paveikslą nuo žydelių, o busim laimingesni.

J. Tareila.

Vergyste vokiecziu kolionijose.

Sziaudien, kada apie vergystę visas svietas kalba kaipo apie liudnā praeities atminimą, iszsiaiskino, jog toji vergystė pilnai laikosi ir valdžios pripažita Rytinėje Afrikos dalyje, kuri yra po Vokietijos valdžia. Kad vokiečiai szeip kankina gyventojus, kuriems išpuolė nelaimė patekti po jų valdžia, tai yra seniai žinoma; bet kad jie butų įvedę priversti vergystę gale 19-to amžio ir užlaikę pradžioje 20-to — to sunku buvo tikėtis. Turime nemažai žinių, jog vokiszi gubernatoriai Afrikos kolionijose, pavertę į vergus vietinius gyventojus, apsieidavo su jais, kaip su gyvuliais.

Garsus visam svieči atsitiki-mai, kaip Rytinės Afrikos gubernatoriai pasirinkdavo dai-liausias negriutes į savo prie-gulkas, o paskui, kada jos jam nusibodavo, gubernatoriai liepdavo jas nugalabinti, ir pasirinkdavo kitas. Už tokį darbą Berlyno valdžia tik nu-mesdavo juos nuo tarnystės, kad svietas perdaug nesnake-tų, o vėliaus dar juos apdova-nodavo ir duodavo geresnę vie-tą. Mat, vokietis turi iszcziul-pti iš ūmonių, kas yra juose geriausio, ir tokiu budu, kelti vokiszka „kultura” ir vokisz-ką veislę.

Vienog, ūmonijos balsas tu-ri savo galybę, kurios bijosi neklaustyti ir vokietijos terio-nai. Dėlto tai, Vokietijos mi-nistrų prezidentas iszleido 29 lapkričio 1901 m. naują įsta-tymą, kuriuo nori sziek-tiek aprubežiuoti gubernatorių ir kitų vokiečių savivalę.

Tasai įstatumas sako, kad naujų vergų negalima pirkti, nors negras ir pats norėtų par-siduoti arba norėtų parduoti jį giminės; teip-gi nevalia pa-versti žmogų į vergą už skolas arba kitus neatlikus prižadé-jimus. Kiekvienas vergutis ga-li iszsipirkti, jei turi gana isz-tekliaus (o kiek turi užmokėti iszpirkimo mokesčių — nu-spredžia vokiszkoji valdžia). Iš 7 dienų kas savaitė vergas gali apversti ant savo darbų tik dvi dienas. Parduoti vergą kitam žmogui savininkas gali tik pritariant paciam ver-gui; valdžia teip gi turi dabo-ti, kad parduodant vergus, ne-butų atskiriami viens nuo kito szeimynos sąnariai. Jeigu „po-nas” labai skaudžiai apsieitų su savo vergais, tai vokiszkoji valdžia gali atimti nuo jo ver-gus ir paleisti juos. Jei kas peržengtų naujus įstatymus, sudas nubaudžia jį ant 500 ru-pijų (maž-daug apie \$200) arba uždaro į kalėjimą iki 3 mėnesių.

Jei Vokietijos valdžia dabar

iszleido tokius įstatymus pries vergystę, tai matyt, kad jos kolonijose ta vergystė žydėjo perdėm be jokių aprubežiavimų. Ir dabar yra mažai vilties, kad įsivieszpatantį geras davadas, nes jei visoki nuspren-dimai prigulės vien nuo vokiečių, kurie turi savo rankose visą valdžią, tai jie elgsis, kaip norės. „Varnas varnui akies nelupa“. Ir vis tai dedasi, žmonijai pergyvenus po Kristaus mokslo sparnu devynioliką szimtų isztisų metų!

Baltramiejaus naktis.

Prospero Merimee.

(Žiur. 1 num.)

Du raiteliu sparciai sznuoliavo link stovinčios jotės. Viens isz jų puikiuose drabužiuose, su plunksnomis apkai-syta kepure, persijuosęs žaliu szaliku, jojo ant kariszko arklio. Jo palydovas, storas ir žemas žmogutis, buvo apsirė-dęs juodais rubais ir laikė rankoje didelį medinį kryžių.

— Tikrai bus muszis, — pratarė seržantas, — mums atsiun-cia kuniga, kurs laimintų mirsztarczius.

— Visai nesmagu musztis, nepapietavus, — pramurmėjo kareivis isz szalies.

Abu raiteliu suvaldė arklių bėgi ir prijojė arti kapitono, tuoju sustabdė juos.

— Buciuoju ponui kapito-nui rankas! — isztarė žmogus su žaliu szaliku. — Ar jis pa-žista savo tarną, Tamosiū Maurevel'?

Kapitonui, buvusiams kelio-neje, dar neteko girdēti, kad Maurevel szovė į admirolą Colligny; bet jis žinojo, kaip Maurevel anksciaus dar nu-žudė garbingą Muys. Dėlto kapitonas gana sausai atsakė:

— Ponas Maurevel neyra man nepažstamas... Asz ti-kiuosi, jus atvykote, idant pa-sakyti. ant gal, kam mes ezia-reikalingi?

— Dalykas tame, mano po-ne, kad iszgelbēti gerajį musų karalių ir szventąjį musų tikė-jimą nuo pavojaus, kurs gre-sia jam.

— Koks gi tai pavoju? — paniekinanciu balsu paklausė Jurgis.

— Hugenotai susitarė slap-ta nužudyti karaliszką didybę; bet, Dievui dėku, piktį jų už-manymai susekti, ir visi die-vobaimingi krikszcionys turi susitelkti szią naktį ir isznai-kinti visus hugenotus bemie-gancius.

— Teip lygiai, kaip galin-cius Gedeonas iszdaužė madi-janitus — pridurė žmogus juo-duose rubuose.

— Ką asz girdžiu! — suszuko kapitonas, net drebedamas isz pasibaisėjimo.

— Gyventojai apsiginklavę, — tėsė toliaus Maurevel, — prancuziszkoji gvardija ir tris tukstanciai szveisterių stovi mieste. Mes turime apie sze-szias desimtis tukstancių szalininkų; vienuoliką valan-dą praskambės garsas — ir prasidės skerdimas.

— Tu nieksze, galvažudi! Kokius tu biaurius melus mums czia tauzyji? Karalius niekam neliepia žudyti žmo-nes... Gana jau to, kad jis atlygina už nužudymą.

Bet, teip kalbėdamas, Jurgis atsiminė apie tą keista szneką, kurią jis buvo vedęs su karaliū pirmo keleto dienų.

— Nekarszezinokit, ponai kapitone. Kad szią valanda visas mano stropumas nebutų reikalingas, idant tarnauti ka-raliui, asz kiteip atsiliepciau ant jusų įžeidimo. Iszklausy-kite manęs: asz stoju pries jus nuo jo didybės vardo, idant pakvesti jus sekti paskui ma-nę su savo kareiviais. Mums pavestos szv. Antano gatvė ir visa miesto dalis szalia jos. Asz turiu juoda ant balto su-raszytus vardus tų ypatų, ku-rioms reikia nusuktį sprandus. Sztai szitas szventasis tévas

Malbouche palaimis jusų vy-rus ir padalįs jiems baltus kryžius, kokius gaus visi ka-talikai, idant tamsoje galima butų atskirti tikrus krikszcio-nis nuo eretikų.

— Ir tav rodosi, asz pakel-siu ranką, kad žudyti miegan-cius žmones?

— Ar gi jus nekatalikas ir nepripažystate Karoliaus IX už savo karalių? Ar pažista-te jus Retzo paraszą, — mar-szalo, kurio jus turite akrai klausyti?

Ir Maurevel padavė kapito-nui rasztą, iszsitraukęs jį isz už juostos.

Jurgis pasiszaukė vieną rai-telių ir liepė jam paszviesti knatu ir sziandų pundeliu; jis perskaite paliepimą, suraszyta tamtikru budu; tame paliepi-me įsakyta buvo kapitonui nuo karaliaus vardo eiti isz vieno su Paryžiaus gvardija ir klausyti p. de-Maurevel, ku-ris pasakys, ką reikės kapito-nui daryti. Prie paliepimo buvo pripilektas vardą sura-szas, pažymėtas virszuje teip: *Suraszas eretikų, kurie turi buti nužudyti szvento Antano miestadalyje.*

Szvieciant sziadų žiburiui raitelio ran-koje, visi sparciosios jotės vy-rai patėmyjo gilų sujudimą, apsireiszkusį ant jų virszininko veido, perskaiczius tą pa-liepimą, kurio turinio jie dar nežinojo.

— Mano raiteliai niekad ne-pavirs į žmogžudžius! — skaudžiai pratarė Jurgis, trenkda-mas rasztą į Maurevel'io veidą.

— Czia dalykas ne žudyme, — szaltai perkrito kunigas, — bet eretikuose: o jie susilaiks tik to, ką užpelne.

— Vyrai! — suriko Maurevel, pakėlęs balsą ir atsigrįžęs į raitelius. — Hugenotai tai-kosi užmuszti karalių ir isznai-kinti katalikus: reikia juos perspėti.... Szią naktį mes juos iszskersime visus, jiems bemiegant.... Ir karalius pa-velyja jums plėszti ir grebe-

žiuoti jų namus.

Pasiutės džiaugsmo riksma-iszsiveržė isz visų kareiviu-nasrų:

— Pasveikintas karalius! Prapultis hugenotams!

— Tylet! į eiles! — tartum griausmo balsu, szuktelejo ka-pitonas. — Asz tik viens turi tiesą duoti paliepimus savo raiteliam. Sébrai! ką sako szitas niekadejas — negali bu-ti teisybė; o jeigu karalius bu-tų isztikrųjų teip liepės, tai mano vyrai niekad neis skersti žmones, kurie bus be ginklo ir neapsisaugoje.

Kareivai nutilo.

— Pasveikintas karalius! Prapultis hugenotams! — rik-telejo vienu balsu Maurevel su kunigu.

Ir raiteliai, svyravę valan-dėlę, atkartojo paskui juodu: „Pasveikintas karalius! Pra-pultis hugenotams!“

— Na, kapitone, ar norite dabar klausyti manęs? — pra-bilo Maurevel.

— Asz daugiaus ne kapito-nas! — suszuko Jurgis.

Ir smarkiu truktelejimu jis nudraskė nuo savęs ir nutren-kė kapitono ženklus — oficie-ro szlipus ir szaliką.

— Suimkite szitą parsida-vėli! — riktelejo Maurevel, iszsitraukęs isz maksztą kar-dą. — Užmuszkite tą maiszti-ninką, kuris priesinasi savo karaliui.

Vienog, nėjoks isz kareiviu-neisdrįso pakelti ranką pries savo kapitoną.... Jurgis isz-trenkė kardą isz Maurevel'io rankų; bet ažuot persmeigtį jį savo kardu, jis tik dužtelėjo Maurevel'iui teip smarkiai į žandą rankena, kad tasai nu-krito nuo arklio.

Sudiev, parsidavėliai! — pasakė jis savo raiteliams. — Asz tikėjau, kad esu kariau-ninkų vadu, bet jus esate tik netikę žmogžudžiai.

Paskui, atsigrįžęs į jaunes-nijį oficierą, jis pasakė: „Al-fonse, jei norite likti kapitonu

-- tai dabar smagiausia progą. Apimkite vadovystę tų galvai žudžių!

Tai isztaręs, kapitonas, suspaudęs arklį pentinais, nuszuoliavo į miestą. Jaunasis oficieras pajojėjo paskui, lyg norėdamas sekti jį; bet netrukus jis sulaike savo arklio szuoliavimą, ēmė joti žingine, o ant galio visai sustojo. Jis pasuko arklį atgal ir sugrižo prie raitelių, apsvarstęs, jog nors kapitonas davė jam pata rimą piktume, tacziaus nebloga bus iš to patarimo pasinaudoti.

Maurevel, dar apkurtęs nuo dužtelėjimo rankena, balsiai keikdamas ir plusdamas, rango gėsi į balną; o minykas, kilnodamas kryžių, kalbino kareivius nesigailėti nė vieno hugenoto ir visus ik paskutinio eretikus paskandinti kraujuo upeliuose.

Kapitono prisnekėjimai buvo ant valandėlės sustabdę kareivius; bet, jam nuojonus, jie įgijo drąsą ir, apimti godumo, jau matė pries akis gausų grebezių. Jie ēmė mosuoti virszum galvų kalavijais ir prisiekė išpildyti visa, ką lieps jiems Maurevel.

(Bus dar)

Gyvo vandens szaltinis.

(Versta iš gudiszkos kalbos.)

Buvo kaitri vasaros diena. Pakelėje susiėjo tris keleiviai ties vienu szaltiniu, kuriame kunkuliavo szaltas, tyras ir skaidrus vanduo. Tankus krumai, apaugę aplink, saugoję savo pauksmu traszką szaltingo vandenį, kurs sraveno į dailiai iszkirstą iš akmens indą; iš indo vanduo cziurkszeno szviesioms ir skaidrioms ryvelėms, per parą: „hnk paveidus tam szaltingui“. Ryveles rinkosi ant žvyro ir bėgo nedideliu upeliu tollyn ir tollyn per lankas, iszdabintas žoly nais.

Keleiviai, atsigérę vandens, perskaitė parą, ir pradėjo mąstyti, ką jis ženklinė.

„Tai gera patarle“, pasakė vienas iš keleivių, ant pažiūros vaisbunas (kupečius); ant jo pecių styrojo maiszelis, ir platus sziksnnis diržas, apjuosdamas liemenį, išzrodė, lyg kad butų tame kažin-kas įvytiota ar įsiuta. Stori jo cebatai, ilgai bevaikscziojant, buvo labai apdulkėję.

„Szaltinis bėga be perstojo“ bėga tollyn, auga, susivienyja su kitu szaltiniu vandeniu, parirsdamas tokiu budu į didele upę, ir, rodos, sako žmonėms: „buk veiklus, niekada neperstok dirbęs, ir tu pasieksi savo užmanymus“.

Kitas keleivis, jau senas žmogus, su knyga rankose, palingavęs galva, tarė: „Szitas pamokinimas turi daug didesnę prasmę; sztai va szitas szaltinis paskirtas yra kiekvienam žmogui, pagirdo troksztanciuz keleivius, nė nuo vieno nereikalauj padėkavojimo, nė atlyginimo ir aizskiai parodo žmonėms: „daryk gerą, mylėdamas artymą ir viską, kas yra gero ir nereikalauk užmokesnio“.

Treciasis keleivis nieko nesakė. Buvo tai gražus geltonplaukis jaunikaitis, kuris nesenai persiskyrė su savo motina. Draugai paklausėjo, ką jis apie tai mano? Truputį užsimislyjęs ir paraudonavęs, jaunikaitis tarė: „O man szitas szaltinis sako suvis ką kitą. Kam butų naudingas szitas be perstojo bégantis vanduo, kurs troksztant pagirdo, jeigu jis butų drumstas? Geriausia szito szaltinguko vertė tame, jog jo vanduo tyras ir skaidrus. Ne apie darbsztumą ir labdarungumą kalba mums szitas parazas: „buk paveidus tam szaltingui“ – jis ženklinė: „uz laikyk savo dusią tokioj skaičių, idant joje puikiai atsisipštū, kaip tame szaltingy, visi šios žemės žiedai ir saulės

spinduliai“.

Keno ežia buvo teisybė?
Velnio ragas.

Yvairios žinios.

Kojaraiksztės ordenas. Žinoma yra, kad visos senojo svieto viespatystės turi visokių ženklos, vadinamus ordenais arba kryžiais, kuriuos karaliai dalina neva už nuopelnus. Žmonės, iš savo kvailumo, labai godus ant tų ordenų: Rusijoje czinovnykas už tokį kryžių mielai parduočia patį Kristą. Tų ordenų kiekvienoje viespatystėj yra po 10-20 ir atsirado jie yvairiai budais ir visokiose gadynėse (vienoje tik Amerikoje ordenų nėra ir konstitucia staciaz uždraudžia valstieciams priimti svetimą ordeną).

Anglijoje augszciausiu ordenu skaitomas yra „kojaraiksztės ordenas“. Žmonės turėtų gėdą neszioti tokį ženkla, kuriu am vieta tik sāslavynė, jau imant iš paties jo paejimo.

Kojaraiksztės ordeną įvedė Anglijos karalius Eduardas III 1349 m.; tai atsitiko tokiu budu: karalius vieną kartą ant

Ką padaro girtuoklystė. Vokiszkas profesorius Pelmann mieste Bonn surinko tikras ir labai akyvas žinias apie vieną girtuoklių szeimyną; tos žinios semtos iš yvairių rasztų, knygų ir dokumentų kelių deszimečių metų tarpe. Baisi tai istorija. Tula moteriszkė, vardu Ada Jurke, gimusi 1740 m., numirė pradžioje pereito szamtmečio, palikus didele szeimyną; gyvendama, ji buvo įjunkusi girtuoklę, vankata ir vagilka; laikui bėgant, jos giminėje priviso net 834 ypatos; iš to skaitliaus septynių szamtų gyvenimą prof. Pelmann galejo susekti iš rasztų. Ir sztai, kas pasirodė: 106 ypatos gime be tikro tėvo, 142 buvo elgetomis (ubagais), 64 buvo užlaikomos visuomenės labu, 181 iš moterų doriskai buvo visai nupuolusios, o 76 ypatos iš tos keistos szeimynos tapo apsudytos už visokius prasižengimus; tarp tų 7 gavo smerties bausmę. Abelai, per 75 metus toji szeimyna kasztavo viespatystės iždui 5 milijonus markių (\$1,250,000).

Dainu myletojams.

Apsiémęs išleidimą dainų su natomis, kurias surinko p. L. Ereminas, kreipiuosiu prie dainų mylėtojų, kurie dar malonėtų prisiideti prie jų išleidimo, prisiūsdami prenumeratos \$1,00, kaipo knygos prekę. Visų tokiu prenumeratorių vardai bus pagarsinti knygos pabaigoje, kaipo prisiidėjusių prie išleidimo ir kiekvienas tokis szelpėjas gaus po vieną knygą, apdarytą, atspaudinus.

Viso dainų bus 66 Maisytiems balsams, vyriszkiems ir moteriszkams, bus dainų 30, o vien vyriszkiems balsams 36 dainos.

Dainos bus gatavos pradžioje Kovo mén ir apie pabaigą Kovo jau turės visi prenumeratoriai „Dainas“ savo rankose.

P. Mikolainis,
Wasser str. 11.

Tilsit, Germany;

Iš visur.

Angliszkoji valdžia Indijoje (Azijoje), užmanė nubausti žmones, gyvenancius szauriųjų dalyje, teip vadinamus vaziros'us; išsiuntinėti po tą szalį angliskų kareivių buriai, kuriems liepta griaudinti kaimus, naikinti javus, išsvaikyti arba išmuzstti gyvulius. Kareiviai teip ir padarė, bet prie to neužmirso dar užmusztai keliis szimtus gyventojų.

Vyninycių savininkai Kryme praszo Rusijos valdžios, kad ji szelptų juos, o tai tokiu budu, idant vietoje degtinės lieptų dalinti kareiviams vyną: tada to vyno daugiaus išseitų. Ypatingas užmanymas!

Rusijoje, pagal paskutinį apskaitymą, yra 128,188,627 gyventojai; tarp tų vyrų 63,743, 570 ir moterų 64,445,057. Pagal tikėjimą, pravoslavų yra 89,606,105, musulmonų 13, 889,421, katalikų 11,420,227, protestantų 6,213,237, žydų 5, 189,401.

Armenijoje, poturku, nepasilauja ermyderiai; turkai žudo arménus, o valdžiai tas nerupi. Sztai pabėgo nuo turkų vos gyvas jaunas vaikiszčias, 13 metų amžiaus: jam turkai nuplovė liežuvį ir nukapojo pirsztus nuo kojų. Tokią atsistumimą buna Armenijoje daug.

Vokietijoje sziadien neturi darbo pusė milijono darbininkų; vienam Berlyne kvanklinėja be jokio užsiemimo 80 tukstancių žmonių. Bedarbės vaisiai jau pradeda rodyti: naujų metų vakara ziegorninkas Pless, neturėdamas poligai nė darbo, nė maisto, užsrovė savo pacią ir trejetą vaikų o paskui pats nusizovė; ir ketvirtas kudikis paszautas, bet tas gali dar išslikti gyvas.

ŽEMIU DULKĖS.

APYSAKA,

lenkiškai parašyta M. Radzevyciutės.

(Tąsa.)

— Rupin, tu turbut šventas, kad tu viską matai kiteip, ne kaip žmonės. Tu tur but su Dievu kalbi!

— Aš ne šventas ir ne kiteip matau. Tik aš visada vienų-vienas! Su kuo kalbësiu, jeigu ne su Dievu, kuris tik vienas man pasiliko — už viską, kuo jus džiaugiatės!

Raulas nedrįso daugiaus atsiliepti, apimtas guodone ir garbe, o luošis vėl ēmė darbą į rankas ir jau paprastu balsu paklausė:

— Ar matei paskui Rožiukę?

— Ne. Nepridera, pasirodant svetimam, didinti jos liudnumą!

— Gerai padarei. Pažeistas žvėris ir nelaimingas žmogus turi vienokį budą: išlisti tik į juodą duobę, į tolymą pustynę — pasislėpti ir kenteti!

— Jis čia tur but negriš?

— Neišdrīs, man rodosi.

— O jeigu išdrīstu?

— Apsaugok, Dieve, jį nuo tokios dalies!

— Žmonės užmirš — ant galio jo bijos.

— Tai tu musų žmonių nepažisti. Ne, ne užmiršta jie ir, sykį igriebti, baimės nepažista!

— Ar išdavė ir daugiaus ką?

— Ne!

— O ar Martynukas sugrižo?

— Sugrižo! Jau dabar visam krašte išilgai ir skersai žino, kad truko viena retėžio kilpa, plieninė, išbandyta ugnim ir vandeniu, ir sumumis visi gailauja!....

Užsišnekėjo ilgai ir jau buvo sutemę, kaip Raulas, neramus tévo dėlei, gržo namon. Kaimė buvo tylu. Negirdėt buvo smuiko pas Butukų, kaip visada vakare, nė dainų, nė juokų. Rodos, užstojo gedulių dienos...

Užsukdamas į viškelį, pamatė Raulas baidyką ir atsitraukęs atgal, persižegnojo.

Jam pasirodė, kad priešais jį praėjo Kristupas. Patamsėse nenorėjo tiketi savo akims, bet ir persitikrinti nedrįso, apimtas pasibiaurejimo ir baisumo. Ar gi tai jis? Negalimas daigtas!

Pasirodė jam tik kas akyse, nes galvą turėjo pilną Juodžio. Galėjo koks paleistinis užsideti kareivio kepure, kitokios neturėdamas, daugelis vyrų galėjo turėti Kristupo ugį ir sunikią eiseną nusidirbusio darbininko. Jis nedrįs gržti, bent gi teip greit.

XII.**Prakeiktasis.**

Susirietus, kaip pažeistas žvėris, kaip su-

mindžiota kirmelaitė, tunojo Rožiukė ant suolo pas pečių, tamsiausiam kampe. Per visą dieną nieko nevalgė, nė nečiuptelėjo darbo, dabar nedegė žiburio, neketino ilsėtis. Jau ašarą jai pritruko, neteko pajiegų verkti, jau ir nusiminimas atšipo ir jausmas aplido. Išskyrus Mariukę, nieks jos neatlankė, nieks nekeikė, nepiktžodžiavo, bet ji suprato tą nepaprastą tyla kaime, ji pažinojo savo žmonių budą!.... Ta tyla ištremė ją iš draugijos, jos buteli į kaimo, ta tyla buvo nenumaldomas, atmoningas, neatleidziantis nuosprendis.

Umai priemenės durys sugirgždėjo. Tai tur but Raulas ateina, kuriam anākart išmetinėjo neištikėjimą?.... Ateis ir jis atmoningas, ir pāklaus, kokį ištikimumą užlaikė tas tikras jos brolis, parsidavėlis? Atsidarė durys. Neatsiliepė ir nesijudino. Kas-žin-kas iebraukė šipuluką, uždegė žiburi, ir štai Rožiukė išvydo Kristupą.

Jis pats, su kareivio kepure ir mandiera, kuria buvo apsivilkės ant atlaidų, susiraukęs, truputį susikuprinęs, dilbsėdamas, lyg vilkas, išpaniurų.

Pamatė ją, dar nespėjusi atsipeikėti ir riktelti.

— Tai tu čia! — sumurmėjo: — ko sėdi, akis išvertus? Greičiaus duok valgyti ir degtinės parneš!

Ji nesijudino. Susirangius ant suolo, pažuodo per tą dieną, žiurėjo ant jo nekrutėdama, vis baisiaus. Kilsnojo jos šnervės, kraujas mušė į smilkinius. Ji teip-gi erzino jos toksai tylejimas, pykino matomas pasipriešinimas. Prisiartino sugniaužęs kumščias.

— Ar pasijudisi, ar ne? Girdejai! Noriu valgyti ir degtinės! Ant tų pėdų!

Ant galio ji atsikėlė, visa baisiai drebdama.

— Ko tu čia?! — sušuko. — Šią grincią statė geriem žmonėms, o ne latrams ir parsidavėliams! Eik sav, iš kur parėjai!.... Duonos čia tav nera! Traukis šalin!

Tada Kristupas pakėlė kumščias ir pradėjo ją mušti, viena ranka nustvėrės už plaukų. Krito ant jos smugiai ir saldoto keiksmai, valkiojo ją už kasą po aslą, spardė kojomis, pats teip įlukęs ir įpykęs, kad lupos apsiputojo, akys krauju pasriuvo.

Mergina nė nemyktelėjo. Išpradžių gynesi, užidengdama rankomis, tasydamasi; paskui, netekus pajiegų ir žado, susmuko ant žemės. Butų ją užmišęs, nes dar gulinčią ir apalpusią mušę, draskydamas jos drabužius, tasydamas už plaukų, o ji, neturėdama jau užsikirtimo pajegos, tiktai graudžiai dejavo, vos atgaudama kvapą, pusgyvę.

Toje valandoje Kristupas pajuto, kad ji

kas nustvėrė už sprando ir nutraukė nuo aukos.

— Tu užmušejau! saldote! — suriko, už kimės iš piktumo, Raulas. — Paleisk jos plaukus, nes tuo tavę sutrinu, kaip kirmelę! Kokią tu turi tiesą kankinti silpną moteriškę?... Traukis šalin!

— Tu pats traukis! Užmuši ją, jeigu noriu! O kas tav galvoj? Ji turi manęs klausyti, o kad nenori, tai kiekvienu sykiu teip bus! Biaurybė! Dar ji čia man šnekės! Užmušu iki smert ir išmetu už tvoros, kaip šunį! O tu eik sav, kol dar sveikas!

Raulas paleido jį iš geležinių rankų, prišoko prie statinės su vandeniu ir, prisisėmęs rieškučias, išliejo ant merginos. Jau liovėsi dejavus. Gulejo tartum negyva, su kruvinomis lūpomis, sudraskytais marškiniais, pridengta tankiais, suveltais plaukais.

Raulas paėmė ją ant rankų, paguldė ant lovios ir, nežiurėdamas ant Kristupo, pradėjo ją gaivinti, kaip mokėjo, apliedamas vandeniu, trindamas rankas.

Juodis ištiesė ant suolo, neliaudamas keikti. Gąsdino visą svietą. Buvo girtas ir įniršęs. Pagalios Rožiukė atidarė akis ir apsidaire aplinkui. Išpradžių dar negalejo atsipeikėti, bet neužilgo sugrįžo atmintis, ir skausmas, ir gailestis, ir rustumas. Pažiurėjo ant Raulo su neišpasakytu dėkingumu ir drauge su nusimnimu, paskui ant Kristupo, kuris daužėsi, kaip prakeiktasis. Vos-ne-vos atsikėlė.

— Ar perėjo silpumas? — užklausė rūpestingai Raulas.

— Jau! Dieve jums atlygink!

— Nepastipai? — riktelejo Kristupas. — Pasimokinai, kad prieš manę burnos neatidarytum, o tik klausytum mano prisakymu! Aš tavę, nenaudele, išmok̄siu tvarkos! Aš tavę teip pačiupinésiu, kad tu mano š-šelio bijosi! Nesi-valkiosi naktimis ir su vagimis nesipriéšsi vyriausybei! Švedo viešpatavimas pasibaigė, ir tavo valia..... Dabar namiejie bus mano valia.... ir ant viso.... aš ponas!.... Dar, padékavok savo vyburiui, kad apgyné, o paskui duok man valgyti, nurėdyk ir paklok gerai lova. Aš dabar ponas ir visi turi manęs klausyti, o kad ne, tai eis paskui Švedą.... Ar girdi, Raulai, pasakyk jiems tai!

Rožiukė, svyrudama, priėjo prie savo skrynios, atsidarė, surinko pundelį marškinų ir drabužių, susivyniojo į skudurą, užsimetė skepetą ir kreipėsi durų link.

Kristupas atsistojo ir prišoko prie jos.

— Kur? Neisi niekur!

Norėjo pastverti ją už rankos, bet plati Raulo krutinė stojo tarpe jų.

— Nebandyk! — tarė Raulas trumpai, bet tokiu balsu, nuo kurio kraujas gyslose

stingo.

Rožiukė, stovėdama už tos gyvos tvirtynės, galėjo atsiliepti:

— Eisiu pas žmones! — tarė. — Čia dabar ne mano grinčia, kur manę kankina, kaip žvérę, čia dabar nė ne mano brolio grinčia, o tik niekšo ir parsidavėlio..... Aš čia daugiaus negrįšiu, kur per vieną dieną pažinau visas gėdas ir skausmus, kur sulaukiau išbiaurinimo ir užpuolimo..... Tegul tavę tos tėvų sienos prakeiks, tuo, ką čia tav paliekn — užsprink, nes nevertas esi nė gero mirimo — tu, parsidavėli!

Kurčiai riktelejės, Juodis šoko prie jos, bet ant vietas sulaikė jį Raulo rankos. Pradėjo tąsytis.

— Leisk! — suriko Kristupas.

Raulas atsitraukė.

— Paleidžiu tavę! — tarė; — vienog, išeidamas pasakysiu tav paskutinį žodį, kokį išgorsi čia nuo žmonių. Gero velyjantis žodis, tai gi neužmiršk... Tai-gi dabar turi neduktis ir krauti ant sąžinės sunkesnius nusidėjimus, o tik trauktis iš čia. Eiti už kalnų ir girių, už žemių ir vandenų — kaip Kainas éjo. Jeigu Dievas, kad atlyginti tavo kaltes, norėtų priimti visą tavo prakaitą, ir ašaras, ir kraują, tai juos atiduok, — nes esi piktdėjas, kaipo Kainas, kaipo brolžudis ir nusidėjės Judošius. Jeigu atsiverstum ir paklausytum mano žodžio, aš duosiu į pagelbą! Neužmiršk mano žodžių!

Apsisuko ir, neatsisveikięs su juo, išėjo.

Rožiukė girdėjo jį iš priemenės, ir su sykiu pajuto jos lupas ant savo rankos ir kurčią kuždėjimą.

— Koks jus geras, Raulai.

Susigėdo nuo pabučiavimo.

— Ką čia! — tarė. — Ar labai jus nuskriaudė?

— Sirdi labiaus skauda... Dievas jus turbut atsiunte.

— Grįžau nuo Rupino. Pasirodė man... Kristupas, ne Kristupas. Netikėjau savo aki mis, norėjau persiliudyti, tai, pasimislyjės, priéjau prie jusų lango. Dar, Dievui dékui, į gerą laiką! Butų užmušęs! Eiva pas mus. Tę jau nebus pavojaus.

— Dékui! Ryt eisiu į dvarą! Seniai jau manę kalbina. Darbą nunešiau prieš atlaidus, lyg prijausdama. Dabar jau grinčioje nieko neturiu, tik gėdą, ką eis paskui manę...

Rožiukė graudžiai apsiverkė, o jis prisiartino prie jos ir nejučiomis, be sąmonės, apsiaubtas gailesčiu ir jausmingumu, apsikabino ją per pusę.

(Toliaus bus).

Ant salos Lewis, vienos isz Naujų Ilėbridų salų, susipesė platintojai Dievo žodžio su savo avelėmis. Tę yra bažnyčios ir kunigai yvairių tikėjimų; tai kunigai susitarė tarp savęs visas bažnyčias suvienyti po viena valdžia. Bet gyventojai baisiai įnirszo ant jų už tai ir pakelė ermyderius; tulą kungių uždarė į bažnyčią vieną vieną ir žadėjo numarinti jį badu. Parkvietė nuo kitų salų policiją, bet žmonės apdaudė poliemonus ir teipgi suvarė juos į bažnyčią. Iszleido juos tik kada jie prižadėjo tuojo nesztis szalin nuo salos. Dabar valdžia siūs tė kariumenę ir bus praliejimas krauso. Pas mus, jug, teip pat dedasi: kunigai nori atiduoti visas lietuviskas bažnyčias airių vyskupams, o žmonėms tam pasiprieszinus, szaukia policiją ir lieja kraują, kaip buvo Philadelphiaj 3 lapkričio 1901 m.

Isz Finnlandijos pranesza, kad rusiszkoji valdžia su vienu sykiu panaikino ant visada 3 finiszus laikraszczius, o 7 sustabdė ant tulo laiko už tai, kad jie nepritaria rusiszkai valdžiai, kuri skriaudžia szalį.

Misionierė Ellen Stone dar vis nepaleista isz „plėszikų“ rankų. Kad viso sveto laikraszczių, vietoje kas miela dienelė zaunyti apie tą atsitikimą ir siuntinėti per telegrafą už klausymus, butų iszmetę nors po vieną dolerį, tai tie \$110, 000 butų seniai surinkti ir miss Stone butų galėjus jau ir antrą tokį szposą iszkirsti. Mat, isz kitos pusės pasakoja ma, jog miss Stone, pritardama makedoniečiams, kurie nori pakelti maisztą priesztukus, tycia davė savę nuvesti į kalnus, kad paskui makedoniečiai — tie baisus „plėzzi-kai“ — galėtų gauti kiek pinigų įtaisymui maiszto.

Vagis!

Nekoksai valkata atsibastęs į Scranton, Pa., iszkraustė baksą, paėmė auksinį laikrodėlį, vertą \$86,00 su lenciugeliu ir auksinį žiedą, vertą \$6,00, teipgi ir pinigų \$10,00 žiedas sudidele akia ant jo dvi litaros F. K. Sakėsi atvažiavęs iš St. Louis ir buvęs kokį laiką Spring Valley Ill., už policmoną, augumo yra vidutinio, usai ir plaukai rudi, apsirėdės pilku overkociu, szneka paszvelbdams lietuviszkai, lenkiszkai ir angliszkai. Meldžiu brolių lietuvių sulaikyti, gausite atpildymo \$15,00; duokit žinę po sziuo adresu:

Frank Križanauskis,
1744 Maylert Ave.
Scranton, Pa.

Andrius Paczéta pavogė nuo manęs \$30,50 24 gruodžio ir iszbėgo nežinia kur. Iszrodo sziteip: pailgo veido, smailanosis, juodų ilgų plaukų, nusiskutes usus ir barsdą, ant desznio veido turi randą, uglio pusszesztos pėdos. Apsirėdės trumpu juodu palaidiniu, neszioja geltonas kurpes.

Dasižinoje, teiksites duoti man žinę aut adreso:

M. Baltruszis,
72 Cherry str.
Plymouth, Pa.

Susirinkimai.

Pittston, Pa., Susivienijimo L. A. kuopa laikys susirinki mą 12 Sausio, nuo 2 valandos popiet, A. Tomkevyciaus salėje. Kviečiame draugus ir norincius iširaszyti.

Sekret. J. A. Czarnauckas.

Brooklyn, N. Y. 14 kuopa Susivienijimo Liet. Amerikoj laikys mitingą 11 Sausio, 7-tą valandą vakare, salėje N. 73 Grand str., P. Draugelio. Sąnariai teiksites susirinkti dėl uzmokescio, rinkimo komiteito ir svarstymo Susivienijimo

ir kuopos reikalų. Norinti prisiraszyti prasome ateiti. Sekret. V. Struogis.

Chicago, Ill., 19 d. Sausio, bus susirinkimas sutvėrimui Susivienijimui L. A. kuopos ir T. M. D. kuopos. Prasidės 1 val. po piet, p. K. Laudanskio salėje, po N. 3301 S. Morgan str. M. J. Domijonaitis.

Minersville, Pa., 12 Sausio, bus susirinkimas 13 kuopos Susivienijimo L. A. Užpraszome susiriuki visus lietuvius, kaip sąnarius, teip ir norincius prisiraszyti, paskirtą dieną, 2 valandą po piet, į Marazo salę.

Sekret. J. Ramauskas.
Elizabeth, N. J., Susivienijimo L. A. kuopos bus susirinkimas 11 Sausio, Petruszevicius salėje. Teiksis sąnariai ir visi lietuviai atsilankyt.

Komitetas.

Saliunas.

Geriausia lietuviams užeiga, kurs sveikiausias alus, geriausia degtinė ir cigarai iš pacios Havannos, su taboka sudaryti ir kosulį gydo. Kas netiki, tegul persitirkina. 501 Illinois ave. Zenon. Smilingis E. St. Louis, Ill.

Pajieszkojimai.

Asz, Pranas Balkevycius, pajieszkau savo szvogerio Juozo Jokubyno ir Jonė Deltuvos — abudu Suvalkų guberniją, 15 metų kaip Amerikoje, pirmiaus gyveno Union City, Con. Praszau ar jų pacią, ar geru tautiecių duoti man žinią.

P. Balkevycius,
59 View Park By Bellshill Scotland.

Asz, Jurgis Usdila, pajieszkau 4 savo brolių, kurie paeina iš Szventežerėlių par., Seinų pav., Suvalkų guberniją. Gyveno Plymouth, Pa., bet jau metai, kaip neturiu nuo jų žinios. Jie patys, arba kas pažista, malones atsiliepti po tokiu ad-

resu:
Mr. Jur. Usdila,
Box 23
Hibbing, Minn.

Asz Wladislovas Wnorowski, pajieszkau savo szvogerio Frenki Bishorek ir seseles Marcelės Bishorek; pirmas jos vyras buvo vardu Jonas Karanauckas, o dabar ji už antro vyro Franki Bishorek, kursai gyveno: 19 Loddiger Road Mare Street, Haekey N. E. London.

Jisai yra sziauczius, pirma laikė sztoreli. Praszau ar jų pacią, ar geru tautiecių duoti man žinią:

Wladyslowas Wnorowski,
1338 South Front Str.
Philadelphia, Pa.

Lackawannos geležinkelio Kaledų kelione in Washington, D.C.

Nuo 12 Gruodžio musų agentai pardavinėja ypatingus tiketus kelionei į Washingtoną D. C., kurie tinka nuo 21 iki 31 Gruodžio kiekvienam laike ir ant kiekvieno trukio tė ir atgal.

Užlaikau didžiausę krautuvę Rėmų krautuvę ir pigiausiai parduodu kaip visi, rėmų galima gauti visokio gatunko dideliam pasirinkime dėl visokių paveikslų, kalbu lietuviszkai, lenkiszkai ir t. t. Podraugiai užlaikau ir visokius paveikslus kaip szventus ir kitokius. Mano adresas:

MORRIS BLOOM,
312 Penn Ave. Scranton, Pa.

Laiszkas
in Woj. Groblewski, fabrikanta vaistų, Plymouth, Pa.

Pequabuck, Conn. 19 lapkričio 1901 m. Dabar asz, Vicentas Dobrovolskis, padėkavo labai gražiai Jums, brangus pone Grablaukas, už Jus tokią didele lo-ką, už tokias geras gyduoles. Daneszu Jums, brangus pone, kad priemiau nuo Jus viską, kaip raszete, ir radau viską; pradėjau imti gyduoles, tai kožną dieną jaueziu, kad eina man geryn ir jau neturiu tokį skaudėjimų, kaip pirmą turėjau ir ilgus cesus kencziai. O dabar turiu nodieją, kad jus geros gyduolės labai didele man pamacži suteiks. Tai labai, labai didelai dekavoju, brangus pone Grablaukas.

Vincas Dobrovolskis.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszé Szventmikis. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinkta siušt ir į tėvynę per cenzurą, 1 usl 81, prekė 20c.

Lietuviszka Gramatika, raszytams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.

Lietuviszka Krestromatija, para-szyta p. E. Volterio. 1,40

Juszkos žodynai 2,00

Geologija, (su paveikslais) para-szyta A. Geikie 30c.

Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.

Kaip gyvena augmenys (su pa-veikslais) 35c.

Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.

Musų dielös (szundaktariai, szundvokacjai, svetimtauczai, ponai, kariauna ir kunigai) 10c.

Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis iš Did. Lietuvos parsidavė vokieciams, kurie jį paskui iszvarė iš savo szalies) 10c.

Baudžiava Lietuvoje 15c.

Balsas Darbininkų 15c.

Szirdis žmogaus 15c

Du broliai, atsitikimas iš paskutinės Turkų su Maskoliais karės 5c.

Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidtą 25c.

Trumpi szneka apie simpancijas ligas ir kaip nuo jų atsiginti 10c.

Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pažinti 15c.

Parinktos lietuviszkos dainos pa-gal Ant. Juszkevyciū 10c.

Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.

Ukiszkasis kalendorius ant 1902 metų 15c.

Paveikslas**Dr. V. Kudirkos.**

Didumo — 19 colių plocio, 24 colių augszcio, ant puikios popierios, su prišiuntimu 30 et. Gaunamas „Vie-nybės“ redakcijoje.

Szitas paveikslas tojo musų užsi-tarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusė ant naudos savo tautiecių ir tė-vynės.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausią, geriausią ir sveikiausią ALŪ ELIŪ ir PORTERI

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J.

PETER BREIDT

Locininkas.

Temykite motinos.

Po 25 metų tyrinėjimo ir praktikavojimo szpitolese ir szeimynose Asz persiliudijau kokiui budu gelbeti publiką. Asz turėjau tukstancius persilių tūmum, kaip bandavonė mano naujo budo gydymo kroniskų ligų, ir specialiskai moterių ir vaikų. Nėra szitoje szalijie ir svetimose szalise, kurs virsytų mano budą gydymo. Galite apsneketi savo locinoje kalboje arba aprasytį norus ar reikalavimus. Pribuk asabiskai jei nemoki raszyti savo kalboje, jei galima akzaminas dovanai. Idėk už 2c. markę dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.

P. O. Box 492

Office 246 Indiana Ave.

HAMMOND, IND.

Kas prisius 25 ct. pacztmarkémis ant žemiaus padėto adreso gaus puikų tautiską Paveikslą, tai yra D. L. K. Keistutį su Byruti. Adresuo kit teip

V. Kudarauckas,
Bx 234 Lawrence, Mass.

Sergekis

rudeninio persalimo ir kosulio.

Jei tėmisi gerai, tai persiliudysi kad yra geriausias pagelbėtojas.

Severos Balsamas dėl plauciu.

yra užtikrintas vaistas nuo kosulio persalimo ir plauciu sustiprinim. Permaino nusiminimai ir užsidegimai ir sustiprina organizmą. Prekė 25 ir 50c.

SEVEROS
St. Gothardo Aliejus,

geriansia gyduolė nuo nusideginimo, sutini mo, reumatizmo ir t. t. Visi pagiria jo vertę. Prekė 50 ct.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukilio

Tai nuelkie į sztorą, pas savo tautietį ir pareika lauk ZMIJECZNIKO kuris yra padidintas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvinas tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų,
arba Kraujo.

Gerk EGIUTERRO No 1. prigebės kožname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS
TRAJANKOS

Tai praszykies tosios ka Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbtas iš viesiolų angalų ir szuknių iš devynerių dalykų sudėtos iš 27 (kaip taiso syk po 27, ant vieto geresnės Trajankos nesiranda)

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl kožnomos, yra vienas garsingiausių Aptiekorių tarp mūgų tautos cionali Amerikoje. Teip gira dėl kožno zinoma, jog vienos geras aptiekorius žino ir ženkliniai dantų kaip tė daktaru, nežine pagelbėjusis geros žmonijos. Dėlto jeigu kada jis Dievas teiktul' daliplstėt kokia liga, tai tuojuas nusidnokite an rodos pas jii.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

W. Matuseviczius.

Uždėjau krautuvę visokių tavorų kaip ant tai: marezkinių, kalnierių, naktaičių, petnešų, visoju skrybėliu, pagal madą overkotų marszkinilių ir dar kitokiu daigtų. Teipogi laikam ir krianciszka žapą siuvin drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas žydą, geriaus eikit pas savo tautieti 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Caecilia Hall.
GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.
Tarpė Wythe Ave. & Berry srt.

BROOKLYN N. Y.

Kambariai draugyscių susirinkimams. Svetainė parsamdoma dėl veselijų, balių ir tt. Gėrymai pirmos klasos; vynų visokio skyriaus, likieriu ir Lager Bier..

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninkų.

Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnycia.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &c.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. MUNN & CO., 381 Broadway, New York Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Kapitalistai sako: kad ką darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai. Mus darbininkų kuopelė matydama jog musu sunkiai uždirbtai pinigai tenka pavieniam kariuomininkams. Taigi, uždejome darbininkis karkziamą, kur lietuvių po sunkaus darbo galės sustiprinti savo spėkas.

Keletiniai pribuvę iš kitų vietų gaus pas mus meilinę priėmimą ir prieteliską rodą.

Lietuvių Prekystes SALOONAS.
785 Bank str. WATERBURY, CONN.

VIDURINIAI SKAUDEJIMAI.

Ar yra jusų vidurai skaudami? Ar turite galvos ir kepenų skaudėjimą, smirdantį atskirkėpimą ir vėjų pilvę? Ar yra jusų apetitas blogas? Ar nejauciate sykiais teip juog gyvenimas nėra mielas? Saugokitės, nės szitie symptomai ženklina blogus vidurius. Ką jus nuo to darote? Ar laukiate kol patys isz savęs pasitaisys? Szitės meginiimas yra blogas, nes užpaivrijimas ne yra juokai. Ar vartojate pavojingų arba ne kuriuos isz tų garsinamų patentavę vaistų? Pamislykite patys! Kaip gali kas užrasyti jumis lekarstas nematejus? Prietai daugelis garsinamų gyduolių yra padarytos ypatų kurios vargiai ką žino apie tą lygą kurią sako iszgydyse.

Kas jumis yra reikalinga tai gero daktaro rodos; tokio daktaro kuris specializskai vidurinių ligų gydymu užsiima. Tokiu vienatiniai yra DAKTARAS LEONARD LANDES ir jo OFFICE 134 E. 24 Str. NEW YORK N. Y., yra kasdien matomas iszgydymas yvairiausią vidurinių ligų.

Jo gydymas yra ločnas iszradymas ir nė vienam nevalia imitavoti. Yra tai greitas ir tikras gydymas. Jei užtad sergate kokia liga, galite eiti pas jį su tikra vilezia jog jis jis iszgydys. Viena ypata kurią DAKTARAS LANDES nesenai gydė raszo sziteip:

„Ant rytojaus po atsilankimo pas jumi, tas baisus skaudėjimas, kuris manę kankino per szesžis mēnesius visiskai prasisalino ir kasdien mano apetitas liko gerennis teip juog trumpame laike galėjau valgyti valgius katrie pirmabutę man pridare daug skaudėjimo. Dabar mano vidurai yra visiskai sveiki, dabar asz esmu linksmas kaip niekad nebuvalau. Jušų gydymas man per savo greitum labai patiko“. Atsisaukite szendien pas DAKTARA LANDES o rytoj jausite geriaus ir kožnā sekancią dieną jausite lengviaus, kol visi organai bus geriausiai stovijo; gislos pilnos krauso, jušų veidais pilnas sveikatos. Atsisaukite dabar. Jei negalite ateiti, rasykite savo kalboje. Jo roda yra už dyką kožnam ir viems. Raszykite arba ateikite.

ZINGEIDU IR AKYVA

DĚL SVIETO.

Tikrai vlenatinė gydykla ant už zeldinimo plaukų ant praplukusiu galvu, teipgi į trumpą laiką sulaike plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: musų gyduole nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutus. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siunciam pacztu ir į šventimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norint gauti visą rodą su informacije per laiszką adresavokit sziteip:

The J. M. BRUNDZA CO. Chemists
Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Mes katik gavome sviežių pavasarinių čeve rykų vyriskų, moteriskų ir vatkų, visi yra Juni os darbo, parduodame už visai pigę prekė. Teip posgi čevertukus dirbame ir ant apstelevimo.

Atelk ir pamégink, o busi užganėintas.

Joe Harrio HOTELIS

103 E. Main ir kampo Eno str.

Szaltas alus, skani arleka, cigarai pirmos klasos Teiposgi užkandžiai dovanai kas vakars.

Jonas Drapiuskis Bartenderis.

